

**KADINA YÖNELİK ŞİDDETLE MÜCADELE
MEKANİZMALARINA SİVİL BİR BAKIŞ:
ORDU İNCELEMESİ**

Hazırlayan

Aysun Aydın

Danışman

Nurcihan Temur

Bu alışma 2023 Haziran'ında kaybettiğimiz çalışma arkadaşımız ve insan hakları aktivisti Murat eki'e adanmıştır.

2023

Bu yayın, Etkiniz AB Programı kapsamında Avrupa Birliği finansal desteği ile ¼retilmiřtir. Bu yayının içeriğinden yalnızca Ordu Kadını G¼çlendirme Derneği sorumludur ve hiçbir şekilde Avrupa Birliği'nin g¼r¼řlerini yansıtmamaktadır.

İÇİNDEKİLER

Giriş	02
1. Mevcut Durum	04
2. Yöntem	07
3. İzleme Bulguları	08
4. Sonuç ve Öneriler	21
Kaynakça	25

Giriş

Ordu Kadını Güçlendirme Derneği (ORKAGÜDER), 2010 yılında kurulmuş, kadına yönelik şiddetin önlenmesi, kadın ve kız çocuklarının toplumsal hayata etkin katılımının güçlendirilmesi amacıyla Ordu ili ve Karadeniz Bölgesi'nde çalışmakta olan hak temelli bir sivil toplum kuruluşudur. İnsan hakları odaklı çalışmalar yürüten Ordu Kadını Güçlendirme Derneği, kadın ve kız çocuklarının güçlendirilmesinin yanı sıra diğer dezavantajlı grupların yaşadığı hak ihlallerini tespit etmek, insan hakları bilincini artırmak, toplumsal cinsiyet eşitliğini yaygınlaştırmak ve kamusal alanda temsiliyetini ve görünürlüğünü arttırmak amacıyla farklı kişi, grup, kurum ya da kuruluşlarla ortaklıklar kurmayı ve birlikte çalışma kültürünü desteklemektedir. Ayrıca Dernek, yerel karar alıcıların kadın ve çocuk odaklı çalışmalarını, projelerini ve bütçelerini izleme ve raporlama görevini üstlenmektedir.

Ordu Kadını Güçlendirme Derneği, kurulduğu 2010 yılından bu yana kadına ve çocuğa yönelik şiddet başvuruları almaktadır. Kuruluş amacı başta bu tür vakalara müdahale olmasa da başvurucuların başta kamu kurumlarından, Baro'dan ve diğer sivil toplum kuruluşlarından gerekli desteği alamaması sebebiyle dernek bu başvuruları geri çevirmemiş ve ilerleyen süreçte tüzük değişikliği ile şiddet başvurularını kabul etmiştir. Bu çalışmalar Ordu Kadını Güçlendirme Derneği Vaka Takibi Birimi tarafından takip edilmektedir.

Etkiniz Avrupa Birliği Programı uzun dönem desteği ile yürüttüğümüz "Ordu'da Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Mekanizmaları İzleme Çalışması" kapsamında bu rapor hazırlanmıştır. Bu izleme çalışmasında, şiddete maruz bırakılanların deneyimleri ve kurum uygulamaları üzerinden destek mekanizmalarındaki sunulan hizmetlerin uluslararası standartlara uygun olarak düzenlenip düzenlenmediğini ortaya koymak ve uygulamaya dönük öneriler geliştirilmesine katkı sağlamak amaçlanmıştır.

Bu izleme çalışması ile ayrıca

- Şiddete maruz bırakılanların deneyimleri üzerinden ihtiyaç analizi yaparak sunulan destekleri iyileştirmek,
- Mevcut destek mekanizmalarının iyi işleyip işlemediğini, farklılıklara göre desteklere erişimde ve bunların niteliğinde değişim olup olmadığını tespit etmek,
- Sunulan koruyucu ve destek hizmetlerini bulunurluk, erişilebilirlik ve kalite açısından incelemek,
- Mevcut hizmetlerdeki boşlukları tespit etmek ve mevcut hizmetlerin iyileştirilmesi için önerilerde bulunmak hedeflenmiştir.

Çalışma kapsamında ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının şiddete maruz bırakılmış ve/veya şiddete uğrama riski bulunan kadınlara yönelik aldıkları tedbirleri ve yapılan çalışmalarını tespit edebilmek amacıyla ilgili kamu kurumlarına bilgi edinme başvuruları yapılmıştır. Derneğin vaka takibi birimine başvuru yapmış kadınlarla da yaşadıkları tecrübeler konusunda yüz yüze ve telefonla görüşmeler yapılmıştır.

İzleme çalışmasının çıktısı olarak hazırlanan bu raporda, Ordu ili özelinde kamu kurumlarının yürüttüğü kadına yönelik şiddetle mücadele mekanizmaları incelenmiştir. Raporun bulguları, şiddete maruz bırakılmış kadınların 6284 sayılı Kanun ile kurulan şiddetle mücadele mekanizmalarından aldıkları destek, destek mekanizmalarına katılım, erişilebilirlik, toplumsal cinsiyet temelli/kadınlara yönelik şiddetin önlenmesi, göçün etkileri, bakım hizmetleri, kadın sağlığı ve şiddetle mücadele mekanizmalarına başvuru yapmış kadınların tecrübeleri alt başlıkları altında belirlenen sorulara cevap arayarak yorumlanmıştır.

“Ordu’da Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Mekanizmaları İzleme Çalışması”nın kadına yönelik şiddetle mücadelede önemli bir kaynak olarak kullanılmasını ve kadına yönelik her türlü şiddetin ve ayrımcılığın ortadan kaldırılmasına katkı sağlamasını umuyoruz. Bu çalışmanın gerçekleşmesine katkı sağlayan Etkiniz Avrupa Birliği Programı’na, Etkiniz Uzmanlarına ve çalışma süresince bize her türlü desteği sağlayan danışmanımız Nurcihan Temur’a teşekkür ederiz.

Ayrıca, Haziran ayında kaybettiğimiz Etkiniz Kilit Uzmanı, çalışma arkadaşımız insan hakları aktivisti Murat Çekiç’i sevgiyle anıyor ve bu çalışmayı kendisine adıyoruz.

1. Mevcut Durum

Kadına yönelik şiddet, dünyada yaygın insan hakları ihlallerinin başında gelmektedir. Kadına yönelik şiddet kadınlara fiziksel, cinsel, psikolojik veya ekonomik zarar veya acı veren/verebilecek her türlü eylemdir.

Türkiye’de kadına yönelik şiddet konusunda hem yeterli veri yoktur hem de resmi verilere ulaşmak oldukça zordur. Sivil toplum kuruluşları ve bağımsız medya kuruluşları tarafından takip edilen kadın cinayetlerine yönelik veriler, bu alanda önemli bir boşluğu doldurmaktadır.

Kadın cinayetleri verilerini 2010 yılından bu yana kayıt altına alan Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu’nun yayınladığı verilere göre 2022 yılında 334 kadın cinayeti işlendi ve 245 şüpheli kadın ölümü gerçekleşti. Yine aynı araştırmaya göre 2020 yılı ile 2022 yılı arasında da 914 kadın erkek şiddeti ile öldürüldü ve 632 kadın da şüpheli şekilde ölü bulunmuştur.

Kadına yönelik şiddetin önlenmesi amacıyla birçok uluslararası ve ulusal mevzuat bulunmaktadır. Bu çerçevede, kadınların insan hakları belgesi olarak da ifade edilen, 1979 yılında hazırlanan ve 1981 yılında yürürlüğe giren Birleşmiş Milletler (BM) Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi (CEDAW) somut olarak kadına yönelik şiddetten söz etmemekle birlikte, hukuksal açıdan şiddete karşı yürütülen mücadeleye oldukça önemli katkı sağlamaktadır. Sözleşmenin imzalanmasının ardından geçen sürede edinilen tecrübeler, kadınların uğradıkları ayrımcılığın hem sebebi hem de sonucu olan kadına yönelik şiddetin, arzu edilen eşitliğin önündeki en ciddi engellerden biri olduğu, 1991 yılında BM Ekonomik ve Sosyal Haklar Komisyonu ve Kadının Statüsü Komisyonu (KSK)’nda da tespit edilmiştir. 1992 yılında CEDAW Komitesi “Kadınlara Karşı Şiddet” konulu 19 sayılı Genel Tavsiye Kararıyla cinsiyete dayalı şiddeti “kadınların erkeklerle eşit temelde hak ve özgürlüklerden yararlanma becerisini ciddi şekilde kısıtlayan bir ayrımcılık şekli” olarak tanımlamış ve kabul etmiştir. CEDAW 19 Sayılı Genel Tavsiye Kararı’nda, devletlerin kadınlara yönelik şiddet ile mücadele ederken “kadınların bütünlüğüne ve onuruna saygı” ilkesini gözetmesine ilişkin vurgu önemlidir. 2017 yılında bu karar güncellenerek 35 numaralı genel tavsiye kararı kabul edilmiştir. Buna göre 35 Numaralı Genel Tavsiye Kararı, kadınlara yönelik şiddeti önlemenin devletler açısından uluslararası bir hukuk normu olarak kabul edildiğini belirtmektedir. 35 Numaralı Genel Tavsiye Kararı, kadınlara yönelik toplumsal cinsiyete dayalı şiddetin, bazı durumlarda işkence kabul edilmesi ve doğurganlık haklarına yönelik kısıtlamaların da kadınlara yönelik şiddet olarak kabul edilmesi gibi farklılıkları ortaya koymaktadır. BM Genel Kurulu’nda 1993 yılında “Kadınlara Yönelik Şiddetin Ortadan Kaldırılması Bildirgesi” kabul edilerek yayınlanmıştır. Bildiri incelendiğinde, çoklu dezavantajlı gruba mensup olan ve şiddete karşı daha savunmasız olan kadın gruplarına duyarlı şekilde hazırlandığı da dikkat çekmektedir. 1995 yılında Pekin Bildirgesi ve Eylem Platformu, mücadele ruhuyla uyumlu biçimde, kadınlara karşı şiddetin ortadan kaldırılmasını stratejik bir hedef olarak belirlemiştir.

Türkiye’de kadın örgütlerinin verdiği mücadeleler sonucunda İstanbul’da gerçekleştirilen 121’inci Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi toplantısında kısa adı İstanbul Sözleşmesi olan Kadınlara Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi 11 Mayıs 2011’de kabul edilerek imzaya açıldı. Türkiye Sözleşmeyi imzalayan ilk ülke olmuştur. 24 Kasım 2011 tarihinde İstanbul Sözleşmesi Meclis’te onaylanmış ve 1 Ağustos 2014’te Sözleşme yürürlüğe girmiştir. Büyük ölçüde İstanbul Sözleşmesi’nin hükümlerini temel alan 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun, 20 Mart 2012’de oy birliğiyle TBMM Genel Kurulu’nda kabul edildi. 6284 sayılı Kanun; ırk, renk, cinsiyet, tabiiyet, dil, din, statü, medeni hal, engel durumu, hastalık gibi herhangi bir ayırım gözetmeden şiddete uğrayan veya uğrama tehlikesi bulunan tüm kadınlar, çocuklar, diğer aile bireyleri ve tek taraflı ısrarlı takip mağdurlarını korumayı amaçlamaktadır. Kanun ile korunan kişiler hakkında alınabilecek koruyucu tedbirler ile şiddet uygulayan ve uygulama ihtimali bulunan kişiler hakkında alınabilecek önleyici tedbirler ve bu tedbirlerin hangi makamlarca alınabileceği hususları ayrıntıları ile düzenlenmiştir.

1.1 Ordu’da Mevcut Durum

Kadına Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ile ilgili Usul ve Esaslar 2019/1 Genelgesi’ne göre Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele İl Koordinasyon İzleme ve Değerlendirme Komisyonu kurulmuş, Ordu ili Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele İl Eylem Planı (2018-2021) oluşturulmuş ve onaylanmıştır. Ordu ilinde kurulan ve Vali veya görevlendirilen bir Vali yardımcısının başkanlığında, ilgili kamu kurum ve kuruluşları, ihtiyaç duyulduğunda sivil toplum kuruluşları ve meslek örgütlerinin temsilcilerinde oluşan komisyon her ay düzenli olarak toplanmaktadır.

Komisyonunda, Ordu Valiliği, Ordu Cumhuriyet Başsavcılığı, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı İl Müdürlüğü, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü, İl Emniyet Müdürlüğü, İl Jandarma Komutanlığı, Denetimli Serbestlik Müdürlüğü, İl Sağlık Müdürlüğü, İl Millî Eğitim Müdürlüğü, Nüfus İl Müdürlüğü, Göç İdaresi İl Müdürlüğü, İl Müftülüğü, Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü, Aile Mahkemeleri, Ordu Büyükşehir Belediyesi, Altınordu Belediyesi ve Tüm Belediyeler, Tüm Kaymakamlıklar, Ordu Kadın Konukevi Müdürlüğü, Ordu Üniversitesi, Sivil Toplum Kuruluşları, Ordu Barosu, Kadını Güçlendirme Derneği yer almaktadır.

Ordu ilinde kadın alanında faaliyet gösteren dört kadın örgütü bulunmaktadır. Ancak, Orkagüder haricinde bu örgütler çalışma alanları bakımından hak temelli çalışmalar yürütmemekte ve kadına yönelik şiddet başvuruları almamaktadır. Bunun yanı sıra bu dört kadın örgütünün yanı sıra Ordu ilinde faaliyet gösteren sendikaların ve siyasi partilerin kadın temsilcileri tarafından şiddete uğramış kadınların mahkeme süreçlerinde destek sağlamak amacıyla Ordu Kadın Platformu kurulmuştur.

Platform, vaka bazlı çalışmalar yürütmekte, şiddet mağduru kadınların mahkeme süreçlerini takip etmekte ve kamuoyu oluşturarak savunuculuk çalışmaları yapmaktadır. Orkagüder, Şiddetle Mücadele Ordu İl Koordinasyon, İzleme ve Değerlendirme Komisyonu'nda yer alan tek kadın örgütüdür. Aynı zamanda Ordu Kadın Platformu şiddet mücadele alt komisyonunda yer almaktadır. Ordu ilinde kadına yönelik şiddet konusunda hizmet vermekte olan 24 kişi kapasiteli bir kadın sığınma evi ve bir Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi (ŞÖNİM) bulunmaktadır. Ayrıca, Ordu İl Emniyet Müdürlüğü ve İl Jandarma Müdürlüğü'nün kadın çalışanları tarafından İçişleri Bakanlığı'nın kadına yönelik şiddet konusunda acil müdahale için geliştirilen KADES uygulaması hakkında bilgilendirme çalışmaları yürütülmektedir.

Resmi verilere göre 2022 yılında Ordu ilinde 142 kadın KADES uygulaması kullanmıştır. Ayrıca Ordu Üniversitesi bünyesinde Kadın ve Aile Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi bulunmaktadır. İçerisinde Toplumsal Cinsiyet Uygulama ve Araştırma Merkezi isimli bir birim yer alsa da merkez "aile" temalı çalışmalar yürütmektedir.

Ordu ilinde kadına yönelik şiddet konusunda hizmet veren bir diğer kuruluş ise Ordu Barosudur. Ordu Barosu içerisinde Kadın Hakları Komisyonu bulunmaktadır. Tüm üyelerin kadın avukatlardan oluştuğu komisyon birçok kadına yönelik şiddet davalarını da komisyon olarak takip etmekte ve bu çalışmalarını Orkagüder ile yürütmektedir. Ayrıca, Ordu Barosu tarafından hem avukatlara yönelik hem de halka açık kadına yönelik şiddet konulu eğitimler düzenlenmektedir.

2. Yöntem

“Ordu’da Şiddetle Mücadele Mekanizmalarının İzleme Çalışması”, 4982 sayılı bilgi edinme hakkı kanunu kapsamında kamu kurumlarından talep edilen resmi bilgileri esas almaktadır. Bu kapsamda Ordu Kadını Güçlendirme Derneği tarafından oluşturulan izleme ekibi tarafından belirlenen kurumlara kadına yönelik şiddet konusunda alınan tedbirler ve çalışmalar ile ilgili temel sorular sorulmuştur. Kurumlardan gelen yanıtlar, Ordu Aile ve Sosyal Hizmetler Müdürlüğü, Ordu İl Jandarma Komutanlığı, Altınordu İlçe Sağlık Müdürlüğü, Ordu İl Göç İdaresi Müdürlüğü, Ordu Üniversitesi ve Ordu Barosu ile yüz yüze yapılan görüşmeler, kurumların internet siteleri ve medyaya yansımış haberlerin taramaları derlenerek bu rapor hazırlanmıştır.

Bu kapsamda ilgili kurumlara çeşitli resmi yazılar yazılmıştır ve çalışmaları ile ilgili sorular yönlendirilmiştir. Bu sorulara bazı kurumlar resmi yanıt verirken bazı kurumlar yanıt vermemiştir. Yanıt vermeyen kurumlarla yüz yüze görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Kurumların yazılı veya sözlü beyanlarında herhangi bir sayı vermekten kaçındıkları gözlenmiştir. Bu görüşmelerin yanı sıra bazı kurumların çalışmalarıyla ilgili açık kaynaklar kullanılmıştır. İnternet sitelerinde veya medyaya yansımış haberler yardımıyla ilgili kurumların çalışmaları hakkında bilgi edinilerek rapora yansıtılmıştır.

İzleme çalışması kapsamında Ordu Valiliği, Ordu İl Emniyet Müdürlüğü, Ordu İl Jandarma Komutanlığı, Ordu İl ve İlçe Sağlık Müdürlükleri, Ordu İl Milli Eğitim Müdürlüğü, Ordu İl Göç İdaresi Müdürlüğü, Ordu İl Aile ve Sosyal Hizmetler Müdürlüğü ve Ordu Barosu Başkanlığı’na resmi yazı yolu ile kurumların sunduğu hizmetlerin kapsamı, çalışan personelin uzmanlığı, şiddet önleme mekanizmalarının tanıtımı, ayrıştırılmış istatistiki veriler ve önleyici politikaları konularında sorular yönlendirilmiştir. Resmi yazı gönderilen kurumlardan Ordu Valiliği ve İl Sağlık Müdürlüğü tarafından sorularımıza resmi bir yanıt verilmemiştir. Bununla birlikte resmi yazı yoluyla yanıt veren kurumlar soruların tamamını yanıtlamamakla birlikte istatistiki bir veri de paylaşmamışlardır. Yazışma yapılan kurumlar içerisinde Ordu İl Milli Eğitim Müdürlüğü ve Altınordu İlçe Sağlık Müdürlüğü yürüttükleri çalışmalar konusunda veri paylaşımında bulunmuştur.

İzleme çalışmamız kapsamında Ordu Kadını Güçlendirme Derneği vaka takibi birimine başvuru yapmış şiddete maruz bırakılmış kadınlarla da yaşadıkları tecrübeler konusunda yüz yüze ve telefonla görüşmeler yapılmıştır. Çalışma kapsamında hazırlanan yarı-yapılandırılmış görüşme formları kullanılarak ucu açık sorular bu kişilere yönlendirilmiş ve yanıtları kendi ifadeleri değiştirilmeden rapora yansıtılmıştır. Görüşme yapılan kadınlara ait isim ve diğer kimlik bilgileri saklı tutularak anonim isim ve yaş bilgisi verilmiştir.

3. İzleme Bulguları

3.1. Ordu'da Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Mekanizmaları

8 Mart 2012 tarihli ve 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanunu, eski adıyla Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'nın 18 Ocak 2013 tarihli yönetmeliğine göre kişinin, fiziksel, cinsel, psikolojik veya ekonomik açıdan zarar görmesiyle veya acı çekmesiyle sonuçlanan veya sonuçlanması muhtemel hareketleri, buna yönelik tehdit ve baskıyı ya da özgürlüğün keyfi engellenmesini de içeren, toplumsal, kamusal veya özel alanda meydana gelen fiziksel, cinsel, psikolojik, sözlü veya ekonomik her türlü tutum ve davranışı şiddet olarak tanımlanmıştır. Buna göre yönetmelik, şiddete uğrayan veya şiddete uğrama tehlikesi bulunan kadınlar, çocuklar, aile bireyleri ve tek taraflı ısrarlı takip mağduru olan kişilerin korunması ve bu kişilere yönelik şiddetin önlenmesi ile şiddet uygulayan veya uygulama ihtimali olan kişiler hakkında şiddetin önlenmesine yönelik tedbirler ile bu tedbirlerin alınması ve uygulanmasına ilişkin usul ve esasları kapsamaktadır. Yönetmeliğe göre kadına yönelik şiddetle ilgili kurumlar, başta Aile ve Sosyal Hizmetler İl ve İlçe Müdürlükleri olmak üzere il ve ilçelerde görev yapan kolluk kuvvetleri; Polis, jandarma ve sahil güvenlik birimleri, Aile Mahkemeleri, Konukevi ve Şiddet Önleme ve İzleme Merkezlerini kapsamaktadır. Ayrıca, kanuna atıfla hazırlanan yönetmelik kadına yönelik şiddet konusunda mülki amire de görev atfında bulunmaktadır.

Ordu ili özelinde Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü'ne bağlı ilçe müdürlükleri, sosyal hizmet merkezleri, Şiddet Önleme İzleme Merkezi ve Kadın Konukevi bulunmaktadır. Ayrıca, Ordu Valiliği bünyesinde Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele İl Koordinasyon İzleme ve Değerlendirme Komisyonu kurulmuştur. Bu komisyon çalışmaları kapsamında her ay düzenli olarak ilgili kurumlar toplantı yapmaktadır. Komisyonunda sivil toplum kuruluşu olarak Ordu Kadını Güçlendirme Derneği yer almaktadır. Ordu ilinde her kurum kendi çalışma alanlarına yönelik hizmet sunan mekanizmalara sahip olsa da Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele İl Koordinasyon İzleme ve Değerlendirme Komisyonu kurumların şiddet konusunda koordineli çalışması amacıyla kurulmuş bir mücadele mekanizmasıdır.

3.2. ORKAGÜDER Vaka Birimi - Başvuru Yapan Kadınların Deneyimleri

Ordu'da hak temelli çalışmalar yürüten Ordu Kadını Güçlendirme Derneği daha önce de belirtildiği gibi kadın ve çocuğa yönelik şiddet başvuruları almaktadır. Ordu'da Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Mekanizmaları İzleme Çalışması kapsamında, daha önce derneğe başvuru yapmış olan şiddete maruz bırakılmış kadınlarla yarı yapılandırılmış görüşme formları ile yüz yüze veya telefon ile görüşmeler yapılmış ve yaşadıkları deneyimler kendi aktarımları ile rapora yansıtılmıştır. Çalışma kapsamında dört kadın ile görüşme sağlanmıştır. Görüşmeye katılan kadınların kimlik bilgileri saklı tutulmuştur.

Görüşmeye katılan kadınlardan ikisi şiddet sürecinin evlilik içerisinde eşleri tarafından, biri boşanma süreci devam ederken eşi ve eşinin ailesi tarafından ve yine biri de iş yerinde yöneticisi tarafından şiddete uğradığını ve şikâyet sürecini başlattıklarını belirtmişlerdir. Görüşmeye katılan kadınlardan üçü ilk olarak kolluk kuvvetlerine başvurduklarını biri ise savcılığa başvuruda bulunduğunu belirtmiştir. Şiddete maruz bırakılmış kadınlardan üçü fiziksel şiddete maruz kalırken biri eşi ve eşinin yakınları tarafından kendisini öldürmekle ve çocuklarına zarar vermekle tehdit edildiğini belirtmiştir.

*Bizim eşimle kavgamız benim KPSS sınavına girmek istememle başladı. Bana çalışıp da O.. mu olacaksın dedi. Sınava gidecektim izin vermedi. Kayın pederim izin verdi o ben götürcekti eski eşim izin vermedi. Götürürsen çocuğu keserim dedi. Elinde bıçakla bebeğimle tehdit etti beni. Benim üzerime yürüdü. Kayın pederim tuttu onu. Çocuğuma bıçak çekmesi kötü bir durumdu, bu olaya şahit olan büyük kızım hala bıçağa elini süremez. Bunun üzerine çocukları aldım ailemin yanına geldim. Karakola gittim. Bana saldırdı ben de gittim şikayetçi oldum. **Esra (37)***

Görüşmeye katılan şiddete maruz kalmış kadınların başvurdukları kurumlarda farklı tutumlarla karşılaştıkları gözlemlenmiştir. Üç kadın başvurdukları kurumlarda uzman personel olmadığını, ön yargılı tavırlarla karşılaştıklarını, şiddet uygulayan erkek ile barıştırma yoluna gidildiğini, erkek personel ile görüştürüldüklerini ve kendilerini rahatsız hissettiklerini belirtirken bir katılımcı ise uzman personel ile görüştüğünü, yönlendirildiği hastane ve sığınma evinde kendisine çok iyi davrandıklarını belirtmiştir.

*Uzman Yoktu hep ayrımcılık yaptılar. Bana soru sormadılar. Hep ben olayı anlattım. **Esra (37)***

*Uzman personel yoktu. Hiçbir yaklaşımını doğru bulmadım. aten (polis) zorla geldi. **Filiz (50)***

*Karakola gittiğimde beni aile birimine gönderdiler. Bir kadın ve bir erkek polise ifade verdim. Bana çok iyi davrandılar. Sonra hastaneye gittim. Orada da herkes çok iyiydi. Türk kadını gibi davrandılar bana. **Shabir (27)***

Kurumlara başvuru yaptıklarında hakları konusunda bilgi verilip verilmediği sorusuna yine üç katılımcı herhangi bir bilgilendirme yapılmadığını belirtirken bir katılımcı sığınma evinde görüştüğü psikolog tarafından kendisine bilgi verildiğini belirtmiştir. Katılımcılardan biri ise kendisinin kadın hakları konusunda bilgi sahibi olduğunu ve bazen kurum personelini kendisinin yönlendirdiğini belirtmiştir.

*Herhangi bir bilgilendirmeye gerek yoktu ben haklarımı biliyordum zaten. Süreç boyunca hiç korkmadım. Ama haksızlığa uğramış gibi hissettim. Tüm herkes ben suçluymuşum gibi davrandı. Herkes cüzzamlıymışım gibi davrandı. İnan bana geçmiş olsun demeye korktular. **Filiz (50)***

*Dernekten uzman hoca beni bilgilendirdi. Sonra beni dernekten bir avukatla görüştüler. **Esra (37)***

*Sığınma evinde psikolog bana bilgi verdi. İstediğim zaman sığınma evine dönebileceğimi söyledi. Kendi isteğimle sığınma evinden ayrıldım. Takip isteyip istemediğimi sordular. Ben istemedim. **Shabir (27)***

*Derneğe Facebook'tan yazmıştım. Savcılıkta bana bir bilgi verilmedi. Korktuğum için eve dönememiştim. Dernekte konuştuğum uzmanlar sosyal yardımlaşma vakfı ve kaymakamlıkla görüştüler. Bana maddi yardım verildi kaymakamlık tarafından. **Züleyha (43)***

Ordu Kadını Güçlendirme Derneği Vaka Takibi Birimine 2022-2023 tarihleri arasında 12 kadın başvuruda bulunmuştur. Başvuru yapan kadınların dokuzu kolluk kuvvetlerine başvuru yaptıktan sonra dernekten destek talep etmiştir. Başvuru yapan kadınların 7'si sosyal medya üzerinden derneğe başvurmuş diğerleri ise derneğe gelerek veya tanıdık-irtibatlı kişi vasıtası ile dernekten destek talep etmiştir.

*Facebook'tan derneğe mesaj gönderdim. Bana hemen cevap verdiler. Dernekte yüz yüze görüştük. Çok desteklerini gördüm. Benim için kaymakamlığı aradılar. Ben daha önce kaymakamlığa gitmiştim. Ama görüşememişim. Kaymakamlık hemen bana randevu verdi. Gidip konuştum. Para yardımı yaptılar. Bir de derneğin avukatları ile görüştüm. Onlar da çok yardım ettiler. **Züleyha (43)***

*Ben avukatsız kaldım. Barodan dışarıdan bir avukat istedim. Baro da bu konuda gönülsüz davrandı. Ama Ordu Kadını Güçlendirme Derneği'nin hakkını yiyemem. Bana çok destek oldular. Ordu Kadın Platformu da öyle. Platform benim olayımla ilgili basın açıklaması yaptı. Dernek baskılara rağmen davaya taraf oldu. Benimle davaya girdi. Derneğin mahkemede durması benim için çok büyük bir olaydı. **Filiz (50)***

*Ordu Kadını Güçlendirme Derneği'ni bu olaydan önce bizim için (sığınmacı Kadınlar) yaptığı toplantıdan biliyordum. Hala görüşüyorum. Derneğe gidiyorum. Bana iş için yardımcı oldular. **Shabir (27)***

*Dava süreçlerime destek oldular. Dava sürecinde ve uzaklaştırma kararının alınması sürecinde kurumsal işleri dernek yürüttü. Benim annem babam öldü. Kimsem yok. Dernekten uzman hocayla paylaştım durumumu. Hoca tüm dava süreçlerimde yanımda oldu. Mahkemeye de benimle girdi. Dernek sayesinde hem boşanma davasını kazandım hem de velayet davasını. Birkaç kez bu bahsettiğim uzaklaştırma kararında yaşadığım sorunlarda da gerekli kurumlarla görüşüp bana destek oldu. **Esra (37) (Dernek)***

Görüşmeye katılan kadınların tamamı dava süreçlerinin sona ermesinde sonra herhangi bir destek almadıklarını belirtmişlerdir. Kolluk kuvvetleri ve savcılığa yapılan şikâyet sonrasında Ordu Kadını Güçlendirme Derneği'nin ve Ordu Kadın Platformu'nun sürece dahil olduğunu belirtmişlerdir. Görüşmeye katılan kadınlara derneğe başvurmaya nasıl karar verdikleri sorulmuştur. Kadınların verdiği yanıtlara göre derneğe başvuru yapan kadınların ikisi şiddet süreci başladıktan sonra dernekten haberdar olduklarını ikisi ise zaten derneğin çalışmalarından haberdar olduklarını belirtmişlerdir. Derneğe başvuru yapan kadınlardan ikisi sosyal medya yoluyla derneğe başvuruda bulunmuş, biri tanıdık- irtibatlı kişi aracılığıyla derneğe başvuru yapmış bir tanesi ise derneğe kendisi gelerek destek başvurusunda bulunmuştur.

3.3. Ordu'da Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Mekanizmaları ve Veri Toplama

Kanıta dayalı politikalar, kadına yönelik şiddetle mücadelenin en önemli araçlardan biridir. Özellikle kadına yönelik şiddet konusunda hizmet sunan kamu kurumlarının şiddetle ilgili verileri düzenli tutması şiddetle mücadele politikalarının geliştirilmesi açısından çok önemlidir. Türkiye'de kadına yönelik şiddetle mücadele konusunda görevli birçok kamu kurum ve kuruluşu olsa da şiddet verileri politik bir tutum olarak kamuoyuyla paylaşılmamaktadır. Kadına yönelik şiddetin sürekliliği ve artışı göz önünde tutulduğunda ilgili verilerin sağlıklı tutulması, verilen hizmetin sürdürülebilirliği bakımından son derece önemlidir. Kanıta dayalı politika önerileri ve mevcut kanundaki iyi işleyen yerlerin vurgulanması için, düzenli veri toplanması ve gösterge temelli olarak izlenmesi zorunludur. Mevcut durumun ortaya konulması, hem hak taleplerinin net bir şekilde yapılması hem de geleceğe dönük faaliyetlerin planlanması için önem arz etmektedir. İzleme bir denetleme aracı olmasa da topladığı ve analiz ettiği veriler ile kadın örgütlerinin çalışmalarına dayanak ve yol gösterici olabilmektedir.

Ordu Valiliği'ne yapılan bilgi edinme başvurumuza yanıt gelmemiştir. Bilgi edinme amacıyla yaptığımız ziyarette Hukuk İşleri Birimi ile görüşme sağladık ve bu süreçte bilgi edinme talebimizin Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü'ne iletildiğini öğrendik. Bu nedenle Ordu Valiliği'ne yönelttiğimiz sorular için açık kaynaklar ve Ordu Kadını Güçlendirme Derneği'nin kendi tecrübelerinden faydalanılmıştır.

Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü'ne yaptığımız bilgi edinme başvurumuza aldığımız yanıtta göre, kuruma yönlendirdiğimiz sorular için öncelikle Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü'ne bir yazı göndererek sorularımızın ne şekilde yanıtlanacağını sorulmuştur. Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü'nden gelen yanıt ile yazımıza cevaben İl Müdürlüklerinin sitelerinden yapılan çalışmaların takip edilebileceği şeklinde yanıtlanmıştır. Ordu Aile ve Sosyal Hizmetler Müdürlüğü'nün internet sitesinde yapılan incelemede herhangi bir sayısal veriye rastlanmamıştır.

Ordu İl Emniyet Müdürlüğü ve Ordu İl Jandarma Komutanlığı tarafından sorularımıza resmi yazı yolu ile sınırlı bir yanıt verilmiştir. Cevaben gönderilen resmi yazıda herhangi bir sayısal veri sunulmamıştır.

Kadına yönelik şiddetle ilgili verilerin düzenli olarak tutulmaması ve paylaşılmaması devletin kadınları koruma yükümlülüğüne zarar vermektedir. Veri eksikliği, şiddetin gerçek boyutlarını anlamayı engelleyerek mağdurların ve toplumun hakikate erişim haklarını kısıtlamaktadır. Kadına yönelik şiddet, fiziksel ve ruhsal sağlık üzerinde doğrudan etkilere sahiptir. Veri eksikliği, sağlık hizmetlerinin uygun şekilde planlanmasını ve mağdurlara müdahale edilmesini de engellemektedir.

3.4. Çalışanlara Yönelik Kapasite Geliştirme Çalışmaları

İzleme çalışmamız kapsamında yaptığımız görüşmelerde ve resmi yazışmalarda kurumlara çalışan personele yönelik verilen hizmet içi eğitimler sorulmuştur. Kurumlardan aldığımız yanıtlarda diğer veri taleplerinde olduğu gibi kurumların konuyla ilgili bilgi vermek istemedikleri görülmüştür. Genel olarak, kadına yönelik şiddet konusunda hizmet sunan kamu kurumlarının çalışanlarının uzman personel olduğu belirtilmiştir. Çalışan personelin şiddet konusunda çeşitli eğitimler aldıkları belirtilse de bu eğitim başlıklarının neler olduğu açık bir şekilde belirtilmemiştir.

Ordu Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü internet sitesinde yapılan incelemede kurum bünyesinde kaç personelin çalıştığı, ne gibi uzmanlık alanlarına göre dağılım olduğu, şiddetle mücadele ve ayrımcılık gibi konularda bir eğitim alıp almadıklarına yönelik bir bilgiye ulaşılamamıştır. Yine yapılan resmi yazışmalarda ve yüz yüze görüşmelerde aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü'nün uzman personeli olduğu belirtilse de personelin hangi alanlarda uzmanlaştığı ve ne gibi eğitimler aldığı belirtilmemiştir.

Yapılan görüşmelerde Ordu İl Emniyet Müdürlüğü ve Ordu İl Jandarma Komutanlığı kadına yönelik şiddet birimlerinin bulunduğu ve bu birimlerde çalışan personelin konuyla ilgili çeşitli eğitimler aldıkları belirtilmiştir. Alınan bu eğitimlerin her yıl düzenli olarak yenilendiği her yeni gelen personelinde bu eğitimlerin verildiği belirtilmiştir.

Ordu Barosu ile yaptığımız görüşmede Baronun başta göreve yeni başlayan stajyer avukatlar olmak üzere kurum içinde konuyla ilgili eğitimler verildiği belirtilmiştir. Ordu Barosu'nun kadın hakları komisyonu ve çocuk hakları komisyonlarının kadına yönelik şiddet, kadın hakları, çocuk hakları ve ilgili kanunlar konusunda düzenli olarak eğitimler verildiği belirtilmiştir.

Bununla birlikte bir kamu kurumu olmamakla beraber Ordu Kadını Güçlendirme Derneği'nin düzenli olarak hem kendi üyelerine yönelik hem de Ordu'da çeşitli kadın gruplarına yönelik kadına yönelik şiddet, toplumsal cinsiyet eşitliği, ayrımcılıkla mücadele, hak koruma mekanizmaları ve çocuk koruma konularında düzenli eğitimler vermektedir. Bunun yanı sıra Ordu ilinde sığınmacı olarak bulunan kadın gruplarına yönelik yine bu başlıklardaki eğitimler belirli periyotlarda sunulmaktadır. Ordu Kadını Güçlendirme Derneği, düzenlediği eğitimleri başta kendi üyeleri olmak üzere kamuoyuna açık şekilde gerçekleştirmektedir. Buna göre 2022-2023 yılları arasında dernek tarafından yaklaşık iki yüz kadına çeşitli eğitimler sunulmuştur.

Ayrıca, Ordu'da Kadına Yönelik Şiddet Mekanizmalarının İzlenmesi Çalışması kapsamında Etkiniz Avrupa Birliği Programının desteğiyle Ordu Kadını Güçlendirme Derneği tarafından, kendi üyelerine, Ordu Kadın Platformu üyelerine, Giresun Kadın Platformu üyelerine ve Trabzon Karadeniz İlleri Kadın Platformu Derneği (KİKAP) üyelerine yönelik Hukukçu Olmayanlar İçin Dava İzleme Eğitimi gerçekleştirilmiştir. Eğitime Ordu, Giresun ve Trabzon şehirlerinden toplamda 25 kadın katılmıştır.

Kadına yönelik şiddet konusunda hizmet sunan kapasiteleri artırılmış çalışanlar, mağdurların yaşam, özgürlük ve güvenlik haklarını korumada daha yetkin hale gelecektir. Eğitimli personel, cinsiyet, etnik köken, din veya sosyal statü ayrımı yapmaksızın hizmet sunacaktır.

3.5. Raporlama Sistemi

Kadına yönelik şiddet alanında veri toplama ve bu verilerin düzenli olarak raporlanması şiddetle mücadele mekanizmalarının temel görevlerindedir. Toplanan veriler, şiddetin yapısı, türleri, biçimi, sıklığı, yaygınlığı, sonuçları konusunda geliştirilecek çözüm önerilerinin de en önemli ayağını oluşturmaktadır. Ayrıca şiddetle mücadele eden ve etmekle yükümlü kamu kurumları ile bunların uygulamalarının işlevselliğine dair bilgileri de bu kapsamda değerlendirmek gerekmektedir. Konuyla ilgili olarak veri toplamak ve raporlamakla ilgili yükümlü aktörler; kamu kurumları (ASHB ve ona bağlı birimler, kolluk, yargı, sağlık kurumları vb.), yerel yönetimler, sivil toplum kuruluşları ve kadın örgütlenmeleridir. Üniversitelerdeki nüfus, kadın ve toplumsal cinsiyet çalışmaları gibi bölümlerin bu alanda araştırmalar yapması gereklidir.

“Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Mekanizmalarının İzlenmesi” çalışması kapsamında yaptığımız bilgi edinme başvuruları bize kamu kurumlarının, sivil toplum kuruluşlarının ve üniversitenin bu konuda ayrıştırmış bir veri toplama sistemi olmadığı gibi düzenli bir raporlama sisteminin de olmadığını göstermiştir. Özellikle kamu kurumlarının bu konuda 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu’nun 7. Maddesinde belirtilen “kurum ve kuruluşlar, ayrı veya özel bir çalışma, araştırma, inceleme ya da analiz neticesinde oluşturulabilecek türden bir bilgi veya belge için yapılacak başvurulara olumsuz cevap verebilirler” ifadesi bahane edilerek bilgi paylaşmaktan çekinmişlerdir.

Devletin şiddeti önleme ve mağdurları koruma yükümlülüğü, yeterli ve doğru bilgiye dayanarak yerine getirilmelidir. Raporlama eksikliği, devletin bu yükümlülüğünü tam anlamıyla yerine getirememesine yol açar. Eksik raporlama, bu bilgilere erişim hakkını kısıtlar. Eksik raporlama, kadınlara yönelik ayrımcılığın boyutlarını gizleyebilir ve bu ayrımcılığı ortadan kaldırmak için gerekli adımların atılmasını engelleyebilir. Uluslararası hukuk ve insan hakları standartlarına göre, devletler, kadına yönelik şiddeti önleme, rapor etme, cezalandırma ve mağdurları koruma konusunda aktif rol almakla yükümlüdür. Bu yükümlülüklerin yerine getirilmesi için doğru ve eksiksiz raporlamanın yapılması temel bir ön koşuldur.

3.6. Kadına Yönelik Şiddetle Mücadeleye Duyarlı Barınma / Sığınak Politikası

Türkiye’de kadına yönelik şiddetle mücadelede en önemli hizmet sağlayan kurumlardan biri kadın sığınma evleridir. İzleme çalışmamız kapsamında Aile ve Sosyal Hizmetler Müdürlüğü’ne yöneltilen sığınma evi ile ilgili sorulara yanıt verilmemiştir. 2022 yılı TÜİK verilerine göre nüfusu 763,190 olan Ordu ilinde Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü’ne bağlı 24 kişi kapasiteli yalnızca bir kadın sığınma evi bulunmaktadır. Ordu Büyükşehir Belediyesi ve Altınordu Belediyesi bünyesinde hizmet veren kadın sığınma evi bulunmamaktadır.

Uluslararası hukuk ve insan hakları standartları gereği, devletlerin kadına yönelik şiddetle mücadelede uygun sayıda ve kalitede sığınak sağlaması gerekmektedir. Bu, kadınların şiddet durumundan kaçıp güvenli bir sığınak bulabilmeleri ve temel insan haklarına erişebilmeleri için zorunludur. Yetersiz sığınak kapasitesi, devletin bu konudaki yükümlülüklerini yerine getirememesinin bir göstergesi olarak değerlendirilebilir. Sığınaklar, mağdurlara geçici de olsa güvenli bir barınma sağlamaktadır. Yeterli sığınak olmaması, kadınların barınma haklarını kullanmalarını engeller. Ordu ilinde sığınma evi kapasitesi nüfusla oranlandığında yetersiz olduğu görülmektedir. Bu durum Orkagüder'in katıldığı Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele İl Koordinasyon Kurulu toplantılarında sıklıkla gündeme gelmekte ve Ordu İl Eylem Planında Ordu Büyükşehir Belediyesi tarafından Kadın Sığınma Evi açılması taahhüt edilmiş ancak gerçekleştirilmemiştir.

Kadına Yönelik Şiddetle Mücadeleye Duyarlı Barınma veya sığınma evleri, şiddet mağduru kadınların acil ihtiyaçlarına cevap veren, güvenli bir sığınak sunar. Bu evler, kadınların şiddetin etkilerinden korunmasını sağlar ve yaşamlarını riske atmamalarını destekler. Aynı zamanda, kadınlar bu evlerde hukuki, psikolojik ve ekonomik destek alabilirler. Bu politika, şiddetin devam etmesini engellemenin yanı sıra, mağdurların topluma yeniden entegre olmalarına yardımcı olur.

3.7. İlk Adım Birimi

Türkiye'de kadına yönelik şiddet konusunda ilk adım hizmeti sunan kamu kurumu Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri olan ŞÖNİM'lerdir. Ordu'da ilk adım birimi olarak hizmet sunan Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü'ne bağlı bir ŞÖNİM bulunmaktadır. ŞÖNİM'ler kadına yönelik şiddet konusunda hizmet sunan en kapsamlı kamu kurumu olmasına rağmen kadınlar arasında ŞÖNİM ile ilgili pek fazla bilgiye sahip olunmadığı gözlemlenmiştir.

Ordu Kadını Güçlendirme Derneği'ne başvuruda bulunan kadınların da ŞÖNİM konusunda bilgi sahibi olmadıkları ve şiddete uğramaları halinde ilk olarak kolluk kuvvetlerine başvurmayı tercih ettikleri görülmüştür. Derneğin Vaka Takibi Birimine başvuru yapan şiddete maruz kalmış bir kadın kolluğa başvuru yaptıktan sonra destek almak için ŞÖNİM'e başvurduğunu ancak başvuruda ŞÖNİM'in kendisini yine kolluğa yönlendirdiğini belirtmiştir.

İlk Adım Birimleri, kadına yönelik şiddet durumlarında mağdurların başvurduğu ilk noktalar olduğundan kadına yönelik şiddete maruz kalan bireyler için kritik öneme sahip olup, onların haklarını korumak ve şiddetin etkilerini azaltmak için gerekli hizmetleri sunarlar. Bu birimlerin etkinliği, kadınların insan haklarının korunmasında ve toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanmasında önemli bir role sahiptir. Psikososyal destek, hukuki danışmanlık ve diğer sosyal hizmetlere yönlendirme yaparak, bu hizmetlere erişim hakkını destekler. Mağdurlara, kendilerine sunulan hizmetler ve haklar hakkında bilgilendirme yaparak, bilgiye erişim haklarını güçlendirir.

Ordu ilinde ŞÖNİM, yalnızca merkez Altınordu ilçesinde hizmet vermektedir. Ancak Ordu ilinin 19 ilçesi bulunmaktadır. ŞÖNİM'ler, şiddete maruz bırakılan kadınların diğer hizmetlere (adalet, sağlık vb.) erişmeden önce temel olarak bilgilendirildiği ve haklara erişim konusunda bütüncül bir hizmet sunma anlayışı olan bir kurum olarak tasarlanmıştır. Kadınların ilk adım hizmeti almaları gereken bu kurumdan yeterli destek alamadığında diğer tüm şiddetle mücadele mekanizmaları da aksamakta ve kadınların diğer tüm haklara eşitliği kısıtlanmaktadır.

3.8. KADES Uygulaması

İçişleri Bakanlığı tarafından 2018 yılında uygulamaya konulan Kadın Destek Uygulaması (KADES), kadına yönelik şiddet konusunda acil destek ve müdahale hizmeti sunan bir akıllı telefon uygulamasıdır.

Ordu'da Kadına Yönelik Şiddet Mekanizmalarının İzlenmesi çalışması kapsamında Ordu İl Emniyet Müdürlüğü ve Ordu İl Jandarma Komutanlığı ile yapılan yazışma ve görüşmelerde KADES uygulaması konusunda net bir sayı verilmemekle beraber her iki kurumunda KADES uygulamasının yaygınlaştırılması konusunda çalışmalar yürütüldüğü belirtilmiştir.

Konuyla ilgili olarak Ordu İl Emniyet Müdürlüğü tarafından sorularımıza resmi yazı yolu ile sınırlı bir yanıt verilmiştir. Cevaben gönderilen resmi yazıda herhangi bir sayısal veri sunulmamıştır. Buna göre belirtilen çalışmalar şöyledir: 6284 sayılı Kanun kapsamında vatandaşlara yönelik broşür dağıtımı, billboardlara afiş asılması, diğer kurum ve sivil toplum kuruluşlarına yönelik istekleri doğrultusunda bilgilendirme toplantıları yapılmış, yerel medya ve sosyal medya üzerinden görsel ve video paylaşımları yapılmış, görevli personel tarafından stantlar kurularak KADES uygulaması tanıtılmıştır. Ayrıca, Ordu İl Emniyet Müdürlüğü birimlerine müracaatta bulunan kişilere KADES uygulaması tanıtılmıştır.

İl Jandarma Komutanlığı tarafından sunulan bilgiye göre Jandarma bölgesi olan birçok alanda KADES uygulaması ile ilgili tanıtım çalışmaları yürütülmektedir. Özellikle Ordu ilinde geleneksel bir kutlama olan yayla şenliklerinde jandarma personeli tarafından kadınlara ve erkeklere yönelik şiddetle mücadele ve KADES uygulaması eğitimleri verilmektedir.

Ordu Valiliği internet sitesinde yapılan taramada KADES uygulamasının tanıtımı konusunda 2022 ve 2023 yıllarına ait bir bilgi bulunmamakla beraber 2021 yılında yaklaşık 12 bin kadının KADES uygulaması hakkında bilgilendirildiği ve bunlardan yaklaşık 6,400'ünün KADES uygulamasını cep telefonlarına indirdikleri belirtilmiştir. Bunun yanı sıra Ordu Valiliği tarafından açıklanan verilere göre 2022 yılında Ordu ilinde 142 kadın KADES uygulaması kullanmıştır. Kadına yönelik şiddetle mücadelede acil çağrı merkezlerinin önemi, yaşam hakkı ve işkence ve kötü muamele yasağı ile yakından ilişkilidir. İşkence ve kötü muamele, insan haklarına aykırıdır ve bu tür uygulamaların engellenmesi insan haklarının temel bir ilkesidir. Acil çağrı merkezleri, kadına yönelik şiddet mağdurlarına hızlı ve etkili bir şekilde yardım sağlayarak işkence ve kötü muameleye karşı koruma sağlar. Bu, kadınların can güvenliği ve fiziksel bütünlüğünü korumaya yardımcı olur ve işkence ve kötü muamele yasağının uygulanmasına katkıda bulunur. Bu nedenle, kadına yönelik şiddetle mücadelede acil çağrı merkezlerinin işkence ve kötü muamele yasağının korunmasına yardımcı olma önemli bir rolü vardır.

3.9. Alo 183 Bilinirliği ve Erişilebilirliği

Çalışmamız kapsamında yazışma ve görüşme yaptığımız İl Müdürlüğü'nün sitesinde Alo 183 Hattı hakkında bilgi bulunmaktadır. Burada yer alan bilgiler Türkiye genelinde hattın nasıl çalıştığı ile ilgilidir. Ordu özelinde bir bilgi bulunmamaktadır. Buna göre Alo 183 Hattı 7 gün 24 saat kesintisiz hizmet vermektedir. Alo 183 Hattına yurt içinden yapılan aramalar ücretsizdir. Kürtçe ve Arapça bilen personel bu dillerde gelen çağrıları cevaplamaktadır. Alo 183 Hattına işaret dili bilen personel görevlendirilerek, işitme ve konuşma engelli kişilere, 3G uyumlu telefonlar ile hafta içi 08:00 – 24:00 saatleri arasında, cumartesi günleri ise 08:00- 17:00 saatleri arasında 0 549 381 0 183 numaralı hat üzerinden görüntülü görüşme yapılabilmektedir. Alo 183 hattına internet tabanlı mesajlaşma uygulaması Whatsapp üzerinden 7 gün 24 saat kesintisiz olmak üzere 0 501 183 0 183 numaralı hat üzerinden ulaşılabilmektedir.

ALO 183 Hattı, kadına yönelik şiddet mağdurlarına hızlı ve etkili destek sunan bir hattır. Kadınlar, bu hat aracılığıyla şiddet durumu hakkında bilgi alabilir, güvende kalma stratejileri öğrenebilir ve gerektiğinde sığınma evlerine yönlendirilebilir. ALO 183 Hattı'nın kolayca erişilebilir olması, kadınların şiddet durumlarını bildirmelerini ve yardım almalarını kolaylaştırır. Bu, kadınların şiddetten korunmasına ve haklarını savunmasına yardımcı olur. Ayrıca, kadına yönelik şiddetle mücadelede etkinliği izlemek ve değerlendirmek için bir araç olarak kullanılabilir. Bu, kadın hakları savunucularına, sivil toplum kuruluşlarına ve devlet kurumlarına veriler sağlama ve politika geliştirme açısından önemlidir. Ancak, Orkagüder'e başvuru yapmış olan kadınlar arasında ALO 183 hattının bilinirliği oldukça düşüktür. KADES uygulamasının tanıtımında görülen motivasyon 183 Hattı'nın tanıtımında görülmemektedir. Sonuç olarak, ALO 183 Hattı gibi hizmetler, cinsiyet eşitliği ile ilgili politikaların oluşturulmasına veri sağlama, ihtiyaçları belirleme, etkinliği değerlendirme ve farkındalık yaratma gibi bir dizi yolla katkıda bulunabilir. Bu hizmetler, kadınların güçlenmesini, şiddetten korunmasını ve cinsiyet eşitliğinin teşvik edilmesini destekler.

3.10. Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele İl Koordinasyon, İzleme ve Değerlendirme Komisyonu Çalışmaları

Kadına Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ile ilgili Usul ve Esaslar 2019/1 Genelgesi'ne göre Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele İl Koordinasyon İzleme ve Değerlendirme Komisyonu kurulmuş ve Ordu ili Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele İl Eylem Planı (2018-2021) oluşturulmuş ve onaylanmıştır. Vali veya görevlendirilen bir Vali yardımcısının başkanlığında, ilgili kamu kurum ve kuruluşları, ihtiyaç duyulduğunda sivil toplum kuruluşları ve meslek örgütlerinin temsilcilerinin katılımıyla Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Ordu İl Koordinasyon, İzleme ve Değerlendirme Komisyonu kurulmuştur. Ordu Valiliği bünyesinde bulunan Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele İl Koordinasyon Komisyonu, Ordu Valiliği, Ordu Cumhuriyet Başsavcılığı, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı İl Müdürlüğü, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü,

İl Emniyet Müdürlüğü, İl Jandarma Komutanlığı, Denetimli Serbestlik Müdürlüğü, İl Sağlık Müdürlüğü, İl Millî Eğitim Müdürlüğü, Nüfus İl Müdürlüğü, Göç İdaresi İl Müdürlüğü, İl Müftülüğü, Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü, Aile Mahkemeleri, Ordu Büyükşehir Belediyesi, Altınordu Belediyesi ve tüm Belediyeler, Tüm Kaymakamlıklar, Ordu Kadın Konukevi Müdürlüğü, Ordu Üniversitesi, Sivil Toplum Kuruluşları, Ordu Barosu, Kadını Güçlendirme Derneği'nden oluşmaktadır.

Komisyon, diğer kamu kurumlarıyla iş birliği yapma, veri paylaşma ve politika geliştirme konularında kilit bir rol oynar. Bu, kadına yönelik şiddetin önlenmesi ve mağdurların korunması açısından kritik bir öneme sahiptir. Bu nedenle, bu komisyonların kadına yönelik şiddetle mücadelede etkili bir toplumsal müdahalenin parçası olarak rol oynamaktadır. Ordu Valiliğinde bulunan Kadın ve Çocuk Komisyonları üç ay aralıklarla toplanmaktadır. Kurulun varlığı düzenli toplanması kurumlar arası koordinasyonu sağlaması, işlemeyen mekanizmaların ifade edilmesi, hizmetlerin bütüncül sunulması ve daha önemlisi Baro'nun ve sivil toplum kuruluşlarının kurulmuş ve kamu kurumlarının çalışmalarını izlemesi açısından önemlidir.

3.11. Mülteci Kadınlara Yönelik Şiddetle Mücadeleye Yönelik İhtisaslaşmış Destek Programları

İzleme çalışmamız kapsamında bilgi talep ettiğimiz kurumlardan biri olan Ordu İl Göç İdaresi Müdürlüğü tarafından Ordu ilinde ikamet eden sığınmacılara yönelik bir sayı paylaşılmamıştır. İl Göç İdaresi tarafından tüm resmi verilerin internet sitelerinde yer aldığı belirtilmiştir. Buna göre yapılan incelemede, Ordu ilinde 1042 Suriyeli sığınmacı bulunmaktadır.

Ayrıca, ikamet izni ile Ordu'da bulunan yabancı sayısı ise 1570 kişidir. Bu iki veri dışında Ordu iline özel ayrıştırılmış bir veriye rastlanmamıştır. Ancak, Ordu Kadını Güçlendirme Derneği'ne başvuru yapan sığınmacı kadınlar arasında Afgan, İranlı ve Iraklı kadınların çoğunlukta olduğu bilinmektedir.

Bununla birlikte, İl Göç İdaresi tarafından bilgi edinme başvurumuza verilen yanıtlara göre, İl Göç İdaresi bünyesinde Şiddetle Mücadele Birimi bulunmamaktadır. Özellikle şiddet bazlı bir veri toplanmadığını ve tüm verilerin kurumun internet sitesinden ulaşılabileceği belirtilen yazıda, Yabancılar İletişim merkezi (YİBES)'in 7/24 hizmet verdiği ve yedi ayrı dilde hizmet sunduğu belirtilmiştir. Ayrıca, Ordu İl Göç İdaresi'nin Ordu Valiliği bünyesinde hizmet veren Kadın ve Çocuk Komisyonuna temsilci göndermekte ve Ordu Barosu ve Sivil Toplum Kuruluşları ile ortak çalışmalarda yer aldıklarını belirtmektedirler.

Sığınmacı Kadınların Hakları, Uluslararası İnsan Hakları Sözleşmeleri, Mültecilerin Statüsüne İlişkin 1951 Cenevre Sözleşmesi ve Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Ortadan Kaldırılması Sözleşmesi (CEDAW) dahil olmak üzere birçok uluslararası belgede güvence altına alınmıştır. Sığınmacı kadınlara yönelik şiddetle mücadele mekanizmaları, bu hakların korunması ve teşvik edilmesi için hayati önem taşır. Sığınmacı kadınlara eşit muamele sağlama ve cinsiyet veya statü temelli ayrımcılığa karşı onları koruma da devletin temel yükümlülüklerindedir. İl Göç İdaresi Müdürlüğü tarafından şiddetle mücadele konusunda bir hizmet sunulmaması sığınmacı kadınların da diğer şiddetle mücadele mekanizmalarından haberdar olmaması sebebiyle yine şiddetle mücadele de bütüncül bir hizmet sunulmamaktadır. Bu durum sığınmacı kadınların birçok temel haktan yararlanmalarını engellemektedir.

3.12.Çocuk Yaşta, Erken ve Zorla Evliliklerle Mücadele

Kadına Yönelik Şiddet Mekanizmalarının İzlenmesi çalışması kapsamında yaptığımız yazışma ve görüşmelerde Ordu'da çocuk yaşta, erken ve zorla evlendirmeler konusunda özel bir çalışma yapılmadığı gözlemlenmiştir. Yaygın olarak Ordu ilinde 18 yaş altı evliliklerin aileler tarafından desteklenmediği gözlemlenmiştir. Bununla birlikte resmi bir veriye rastlamak zor olsa da yine Ordu ilinde çocuk cinsel istismarı vakalarının yaygın olduğu bilinmektedir. Özellikle aile içi cinsel istismar ve ensest konularında dikkate değer bir yaygınlık olduğu özellikle Ordu Kadını Güçlendirme Derneği'ne yapılan başvurular sebebiyle bilinmektedir. Ayrıca, kuruluşundan bu yana Derneğe başvuru yapmış olan şiddete maruz bırakılmış kadınların evlenmeden önce cinsel istismara uğradıklarını Dernek yetkililerine belirtmişlerdir.

Çalışma kapsamında görüşme yapılan Ordu İl Jandarma Komutanlığı yetkilileri, İl ve İlçe Jandarma Komutanlıkları tarafından sorumluluk bölgelerine göre 6284 sayılı Kanun ve 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu kapsamında meydana gelen olaylara ve 112 Acil Çağrı Merkezi ve KADES üzerinden yapılan ihbarlara alanında eğitimli personel tarafından müdahale edildiğini belirtmişleridir. Çocuklara yönelik şiddet ve istismar durumlarında ise vakaya Çocuk İzlem Merkezi personelinin müdahale ettiği belirtilmiştir.

Kamu kurumlarının çocuk yaşta, erken ve zorla evlendirmeler konusunda özel bir önleme çalışması yapmaması, kadına yönelik şiddetle mücadelede ciddi olumsuz etkilere yol açabilir.

Bu durum, çocuk yaşta ve zorla evlendirilen kız çocukların fiziksel, psikolojik ve sosyal haklarının ciddi şekilde ihlal edilmesine neden olur. Aynı zamanda bu tür evlilikler, kadınlara toplumsal cinsiyet rollerinin dayatılması ve eşitsizliklerin sürdürülmesi anlamına gelir. Bu ihlaller, çocuk yaşta evliliklerin insan haklarına aykırı olduğu ve cinsiyete dayalı şiddetin bir yansıması olduğu gerçeğini yansıtır. Kamu kurumlarının bu sorunla ilgilenmemesi, cinsiyet eşitliği ve kadın haklarının geliştirilmesi açısından olumsuz bir etki yaratır ve kadına yönelik şiddetin kök nedenlerinden birine müdahale edilmesinin önünde engel oluşturur.

3.13. Kadın Danışma Merkezleri

Ordu ilinde hizmet veren resmi bir danışma merkezi bulunmamaktadır. Ordu Büyükşehir Belediyesi tarafından 2022 yılında Aile Destek Merkezi adıyla bir merkez kurulmuştur. Ordu Büyükşehir Belediyesi tarafından yetişkinler, ergenler, çiftler, ebeveynler, aile ve aile bireylerini oluşturan fertler ve evlenecek olanlar kişilere psikologlar tarafından hizmet verildiği belirtilen merkezde kadına yönelik şiddet özelinde bir destekten bahsedilmemiştir. Yüz yüze görüşmelerin gerçekleştiği Aile Destek Merkezi ayrıca, Ordu Büyükşehir Belediyesi'ne ait 444 10 52 nolu hatta randevu ile de hizmet vermektedir.

Bunun yanı sıra tam olarak bir kadın danışma merkezi olarak hizmet vermese de Ordu Kadını Güçlendirme Derneği, kısıtlı imkanları ile şiddete maruz kalmış kadınlara danışma hizmeti sunmaktadır. Dernek, kısıtlı imkanlar sebebiyle 7/24 destek hattı sunmamakla birlikte, Vaka Takibi Birimine yapılan başvurulara bilgilendirme ve yönlendirme hizmeti sunmaktadır.

Kadın danışma merkezleri, kadına yönelik şiddetin toplumda bir sorun olduğuna dair farkındalık yaratır. Bu merkezlerin olmaması, şiddetin toplumda görünürlüğüne azalmasına yol açabilir. Sonuç olarak, kadın danışma merkezlerinin eksikliği kadına yönelik şiddetle mücadeleyi zorlaştırabilir ve kadınların güvende olma, haklarını koruma ve şiddetten kurtulma hakkını ihlal edebilir. Bu nedenle, bu tür merkezlerin kurulması ve desteklenmesi kadınların şiddetten korunması ve toplumsal farkındalığın artırılması açısından büyük bir öneme sahiptir.

4. Sonuç ve Öneriler

Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler ve iç hukukta yapılan birçok yeniliğe rağmen Türkiye'de kadına yönelik şiddet artarak devam etmektedir. Ordu'da Şiddet Mekanizmalarını İzleme Çalışması kapsamında hazırlanan bu rapor Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler ve iç hukukta yapılan birçok yeniliğe rağmen devlet kurumlarının sunduğu hizmetlerin ve geliştirdiği mekanizmaların kadına yönelik şiddet sorununu çözemediği gözlemlenmiştir. Burada ortaya çıkan temel sorun hukuki metinlerin ve adı geçen temel ilkelerin Türkiye'de 'bütüncül bir sosyal politika' ile birbirine bağlanmıyor olmasıdır. Devletin kadına yönelik şiddetle mücadele konusunda bütüncül bir sosyal politika benimsemesi, şiddetin önlenmesi, mağdurların korunması ve faillerin cezalandırılmasını içeren kapsamlı bir yaklaşımı ifade eder. Bu politika, eğitim, toplumsal cinsiyet eşitliği, hukuki destek, kriz merkezleri ve polis iş birliği gibi çeşitli bileşenleri içerir. Bu, kadınların haklarını korur, şiddetin yayılmasını engeller ve toplumsal cinsiyet eşitliğini teşvik eder. Bütüncül bir yaklaşım, farklı paydaşların iş birliği yapmasını ve kadına yönelik şiddetle mücadelede etkili sonuçlar elde edilmesini sağlar. Devletin bu tür bir politikayı hayata geçirmesi için yasal çerçeve, kaynak tahsisi ve toplumun bilinçlendirilmesi önemlidir. Devletin bütüncül bir bakış açısı üzerinden devlet organlarının 'tek kapsayıcı politika' altında toplanmaması şiddete maruz bırakılmış kadınların her bir devlet kurumundan farklı muamele görmesine sebep olmaktadır.

Ayrıca, devlet kurumlarının şiddet konusuna bakış açısı ve özellikle aile kurumunun korunmasına yönelik politikaları sebebiyle kadınlar şiddet döngüsüne yeniden dönmektedir. Oysa devlet bütün kadınlar için bütüncül bir bakış açısıyla yaklaşarak sorunları ele aldığı anda üreteceği tüm politikaların etkin ve sürdürülebilir olacağı ortadadır. Bütüncül bir kadına yönelik şiddetle mücadele politikası, kadınların yaşam hakkı, fiziksel ve psikolojik bütünlüğü, eşitlik ve ayrımcılığa karşı korunma gibi temel insan haklarının korunmasını ve güçlendirilmesini destekler.

Ordu'da Şiddetle Mücadele Mekanizmalarının İzlenmesi çalışmasında yaptığımız izleme sonucunda Ordu'da kadına yönelik şiddetle mücadelede kamu kuruluşlarının sunduğu hizmetin yetersiz olduğu görülmüştür. Bu hizmetlerin yetersizliği çeşitli insan hakları ihlallerine yol açmaktadır. İlk olarak, bu durum işkence ve kötü muamele ihlallerini tetikleyebilir, zira şiddet mağdurlarının yeterli koruma ve destekten yoksun bırakılması durumunda işkenceye maruz kalmaları olasılığı artar. Aynı şekilde, kamusal müdahalenin eksikliği can güvenliği hakkının ihlaline yol açar ve kadınlar şiddetten korunamaz. Ayrıca, adalet sistemi tarafından yetersiz müdahale ve şiddet faillerinin cezasız bırakılması izleme ve adalet ihlallerini ortaya çıkarırken, cinsiyet eşitsizliğini artırır. Bu, insan haklarına aykırıdır ve cinsiyet eşitliğini teşvik eden uluslararası sözleşmelere aykırıdır. Ayrıca, eğitim ve bilinçlendirme çabaları yetersiz kaldığında toplumun kadına yönelik şiddet konusunda bilinçlendirilmesi engellenir ve son olarak, mahremiyet hakkının korunmaması gizlilik ihlallerine yol açar, mağdurları daha fazla tehlikeye atar.

Bu sorunlar, kadına yönelik şiddetle mücadelede kamu kuruluşlarının hizmetlerinin iyileştirilmesini ve insan haklarına saygının sağlanmasını gerektirir.

Yapılan çalışma kapsamında kurumlara gönderilen bilgi edinme başvurularına gelen yanıtlar incelendiğinde kamu kurumlarının çalışmaları konusunda bilgi paylaşımına kapalı oldukları görülmüştür. Yapılan yazışma ve görüşmelerde kadına yönelik şiddet mekanizmalarının en temel kurumları dahi herhangi bir veri paylaşmadıkları gözlemlenmiştir. Bu durum, kamunun bir devlet politikası olarak toplumun kendisini, sivil toplum kuruluşlarını ve medyayı çözümün bir ortağı olarak görmediği şeklinde yorumlanabilir. Kamu kurumlarının kadına yönelik şiddet konusunda istatistik veya ayrıştırmış veri tutmaması ve bu verileri kamuoyu ile paylaşmaması, kadın haklarına yönelik ciddi bir hak ihlali oluşturur. Bu eylem, şiddetin gerçek boyutlarının anlaşılmasını ve etkili politika geliştirme süreçlerinin yürütülmesini zorlaştırır. Ayrıca, şiddetin farklı türleri ve kurbanların demografik özellikleri hakkında ayrıntılı veri eksikliği, uygun destek mekanizmalarının oluşturulmasını ve şiddetin önlenmesi için gereken önlemlerin belirlenmesini engeller. Ayrıca, bu veri eksikliği, şiddet mağdurlarının haklarının korunması ve adaletin sağlanması için gerekli yasal adımların atılmasını zorlaştırır. Dolayısıyla, kamusal veri eksikliği, kadın haklarının korunması ve cinsiyete dayalı şiddetle mücadelede önemli bir sorun teşkil eder ve bu, ulusal ve uluslararası insan hakları standartlarına aykırıdır.

Kadına yönelik şiddet mekanizmaları hem devlet kurumlarının kendi arasında hem de konuyla ilgili diğer kuruluşlar olan sivil toplum kuruluşları ile bir koordinasyona sahip değildir. Bilgi edinme başvurularımıza verilen yanıtlarda sivil toplum kuruluşları ile koordineli çalışıldığı belirtilse de uygulamada bu durumun yalnızca il koordinasyon toplantılarına davet edilmekten öteye gitmediği görülmüştür. Yine bilgi paylaşımı konusundaki isteksizlik de bu durumu desteklemektedir.

Yapılan izleme çalışması, Ordu'da kadına yönelik şiddetle mücadele mekanizmalarını oluşturan kurumların kullandığı kavramlar ile sivil toplum kuruluşları arasında bir ortaklığın olmadığını ortaya koymuştur. Kurumların yaygın olarak "kadına yönelik şiddet" konusunu ısrarla aile mekanizması içerisinde değerlendirmesi ve geliştirdiği mekanizmaları da aile destek mekanizmaları olarak tanımlaması sorunun çözümüne katkı sunmamaktadır. Bu durum, Ordu İl Emniyet Müdürlüğü, Ordu İl Jandarma Komutanlığı, İl ve İlçe Sağlık Müdürlüğü, Ordu Büyükşehir Belediyesi ve Ordu Üniversitesi bünyelerinde kurulan mekanizmalarının "kadından" çok aile üzerine odaklanmış olduğunu göstermektedir. Kamu kurumlarına göre şiddet bir aile meselesidir ve sorun yine aile içinde çözümlenmelidir. Kadına yönelik şiddetin yalnızca bir aile meselesi olarak görülmesi, kurbanların haklarının ihlal edilmesine ve şiddetin cezasız kalmasına yol açmaktadır. Bu durum, toplumsal cinsiyet eşitsizliği ve insan haklarının korunmamasına katkıda bulunur, şiddetin yayılmasına ve sürekliliğine zemin hazırlar. Ayrıca, kadına yönelik şiddetin sadece bir aile içi mesele olarak görülmesi, şiddet mağdurlarının korunmasını ve desteklenmesini zorlaştırmaktadır.

İzleme çalışmamız kapsamında yaptığımız incelemede kamu kurumlarının KADES uygulaması konusunda kurum motivasyonlarının çok yüksek olduğu görülmüştür. Bu konuda hem Ordu Valiliği hem İl Emniyet Müdürlüğü hem de İl Jandarma Komutanlığı'nın birçok bilgilendirme ve eğitim programı gerçekleştirdiği belirtilmiştir. Bunu yanı sıra diğer konulardaki bilgi paylaşımındaki isteksizlik KADES uygulaması konusunda tersi bir uygulama olduğu gözlemlenmiştir. Bu konuda hem Ordu Valiliği hem de kolluk kuvvetlerinin sıklıkla internet sitelerinden bilgi paylaştıkları ve medyaya yönelik çalışmalar yaptıkları izlenmiştir.

- Ordu'da Kadına Yönelik Şiddet Mekanizmalarının İzlenmesi Çalışması kapsamında oluşan gözlemlerimiz ve Ordu Kadını Güçlendirme Derneği'nin 2010 yılından bu yana alanda edindiği tecrübeleri ışığında konuyla ilgili geliştirdiğimiz önerilerden bazıları şöyledir:
- Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele konusunda kamu kurumlarının bütüncül bir sosyal politikaya ihtiyacı vardır.
- Kadına yönelik şiddetin kadının insan haklarının ihlali olarak tarif edilmesi; şiddetin kadınlara yönelmesinin sebebinin cinsiyet temelli ayrımcılık olmasının hizmet sunumlarına yansımaları gereklidir.
- Ordu'da kadına yönelik şiddetle mücadele alanında çalışan hizmet sunucularına yönelik ihtiyaçları göz önünde bulundurularak düzenli ve sık aralıklarla nitelikli hizmet- içi eğitimler, iş başı eğitimleri ve sistematik süpervizyon eğitimlerinin verilmesi; verilen eğitimlere ilişkin etki analizlerinin yapılması gereklidir.
- Kadına yönelik şiddetle mücadelede yerel mekanizmaların bütün hizmet süreçlerinde kadınların farklı ihtiyaçlarını gözetmesi (engelli erişimine ve kadınların güvenli ulaşımına uygun mekanların seçimi, kadınlara uygun saatlerin tercih edilmesi, okur-yazarlık durumu vb. unsurlar dikkate alınması) gereklidir.
- Kamu kurumlarının konuyla ilgili olarak ayrıştırılmış, bilimsel ve sağlıklı verileri tutulması ve şeffaf bir yöntem ile sivil toplum kuruluşları, medya ve kamuoyu ile paylaşılmalıdır.
- Sorunun çözümü için kadın örgütlerinin süreçlere tam entegrasyonunun sağlanmasıdır.
- Bu konuda kadın örgütlerinin sunduğu hizmetleri geliştirebilmesi için maddi olarak desteklenmelidir.
- Kurumların çalışma alanlarına göre politika belgeleri geliştirilerek kendi personeli üzerinde yaygınlaştırılmalıdır.

- Kamu kurumlarının hem kendi arasında hem de farklı kurumlarla ve kuruluşlarla deneyim paylaşımları çalışmaları yapılmalıdır.
- Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele İl Koordinasyon, İzleme ve Değerlendirme Komisyonu üyelerine, kadına yönelik şiddet ile mücadelede kurumlar arası koordinasyon konusunda eğitim verilmeli ve koordinasyonu geliştirici araçlar hakkında bilgilendirme yapılmalıdır.
- Yerelin kendi sorunlarına yönelik odak çalışmalar yürütülmelidir.
- Ordu Büyükşehir Belediyesi tarafından acil olarak kadın sığınma evi açılmalı ve kadına yönelik şiddet konusunda hizmet veren bir danışma merkezi yine acil olarak kurulmalıdır.
- Kadın Sığınma evinin yanı sıra 12 yaşın üzerinde çocuğu bulunan kadınlar için acil barınma hizmeti sağlanmalıdır.
- Ordu Valiliği, Ordu Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü ve Ordu Büyükşehir Belediyesi bünyesinde ücretsiz hizmet veren kreşler acil olarak açılmalıdır.
- Kamu kurumları şiddet başvurularında standart hizmet yerine kişinin özel durumu ve vakanın aciliyetine göre alternatif hizmetler geliştirmelidir.
- ŞÖNİM kadınların istihdam, kreş, çocuk bakımı, ev kirası destekleri gibi ihtiyaçlarına alternatif çözümler üreterek hizmetlerini geliştirmeli ve bilinirliğini arttırıcı çalışmalar yürütmelidir.

Kaynakça

Kadın Dayanışma Vakfı “Kadına Yönelik Şiddet Nedir?”

Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı “Kadına Yönelik Şiddet Nedir?”, “Şiddet Biçimleri 2022”

6284 No’lu Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun

Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu, 2022 Veri Raporu

CEİD Kurultay İzleme Raporu

Ordu Valiliği İnternet Sitesi

Kadına Yönelik Aile İçi Şiddetle Mücadele Ulusal Eylem Planı (2007-2010), (2012-2015), (2016-2020), (2021-2025)

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı İnternet Sitesi

Ordu Olay Gazetesi İnternet Sitesi

Ordu Üniversitesi İnternet Sitesi

Ordu Kadını Güçlendirme Derneği İnternet Sitesi

Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri Hakkında Yönetmelik

Kadın Konukevlerinin Açılması ve İşletilmesi Hakkında Yönetmelik

Tanık Koruma Tedbirlerine İlişkin Esas ve Usuller Hakkında Yönetmelik

Adli Kolluk Yönetmeliği

Kadın ve Kız Çocuklarının İnsan Haklarının Korunması ve Geliştirilmesi Konulu 2010/10 Sayılı İçişleri Bakanlığı Genelgesi Aile İçi Şiddet, Kadına Yönelik Şiddet ve Çocuk Suçlarıyla Mücadelede Jandarmanın Görev Yetki ve Sorumlulukları Yönergesi

Cinsel Dokunulmazlığa Karşı Suçlardan Hükümlü Olanlara Uygulanacak Tedavi ve Diğer Yükümlülükler Hakkında Yönetmelik

Alo 183, Aile, Kadın, Çocuk ve Özürlü Sosyal Hizmet Danışma Hattı 183 Hattı Genelgesi

EK-1 Bilgi Edinme Başvuruları

ORDU VALİLİĞİ'NE

Ordu Kadını Güçlendirme Derneği, 2010 yılında kurulmuş, kadına yönelik şiddetin önlenmesi, kadın ve kız çocuklarının toplumsal hayata etkin katılımının güçlendirilmesi amacıyla Ordu ili ve Karadeniz bölgesinde çalışmakta olan hak temelli bir sivil toplum kuruluşudur. İnsan hakları odaklı çalışmalar yürüten Ordu Kadını Güçlendirme Derneği, kadın ve kız çocuklarının güçlendirilmesinin yanı sıra yerel karar alıcıların kadın odaklı çalışmalarını, projelerini ve bütçelerini izleme ve raporlama görevini üstlenmektedir.

Çalışmalarımız kapsamında Ordu İlinde Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Mekanizmalarının İzlenmesi konulu bir çalışma yürütmekteyiz. Yapacağımız bu izleme çalışması, kadınların 6284 Nolu kanun kapsamında şiddetle mücadele mekanizmalarından aldıkları destek, destek mekanizmalarına katılım, erişilebilirlik, toplumsal cinsiyet temelli/kadınlara yönelik şiddetin önlenmesi, göçün etkileri, bakım hizmetleri, kadın sağlığı, çevreye erişim, belediye yapılanması ve şiddetle mücadele mekanizmalarına başvuru yapmış kadınların tecrübeleri alt başlıkları altında belirlenen sorulara cevap aranması yoluyla gerçekleştirilecektir.

6284 sayılı Kanun; ırk, renk, cinsiyet, tabiiyet, dil, din, statü, medeni hal, engel durumu, hastalık gibi herhangi bir ayırım gözetmeden şiddete uğrayan veya uğrama tehlikesi bulunan tüm kadınlar, çocuklar, diğer aile bireyleri ve tek taraflı ısrarlı takip mağdurlarını korumayı amaçlamaktadır. Kanun ile korunan kişiler hakkında alınabilecek koruyucu tedbirler ile şiddet uygulayan ve uygulama ihtimali bulunan kişiler hakkında alınabilecek önleyici tedbirler ve bu tedbirlerin hangi makamlarca alınabileceği hususları ayrıntıları ile düzenlenmiştir.

Buna göre ekte belirtilen soruların cevaplarının bir kısmı kanunda belirtilen ilgili kamu kurumlarının yayınlarının incelenmesi, yapılacak görüşme ve gözlemler ile cevaplandırılacaktır. Ancak bazı soruların doğru bir şekilde cevaplanabilmesi için ilgili birimler tarafından bilgi verilmesi gerekmektedir. Bu sebeple, bilgi edinme hakkı kapsamında, ekte iletmiş olduğumuz soruların cevaplanmasını rica ederiz.

EK-1

İlgili mevzuat kapsamında Mayıs 2022 – Mayıs 2023 tarih aralığında,

Ordu Valiliği bünyesinde Çocuk Koruma İl Koordinasyon Kurulu bulunuyor mu? Bulunuyor ise kurulda hangi kurum ve kuruluşlar yer almaktadır? Baro ve Sivil Toplum Kuruluşları temsil ediliyor mu?

Ordu Valiliği bünyesinde Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele İl Koordinasyon, İzleme ve Değerlendirme Komisyonu'nun hangi kurum ve kuruluşlardan oluşmaktadır?

Ordu Valiliği bünyesinde çalışan yukarıda adı geçen kurul ve komisyonlarda kadına yönelik şiddetle mücadele alanında öneriler geliştiriliyor mu? Kurul ve komisyonların kararları erişilebilir durumda mı? Toplantı duyuruları ve çıktılarının paylaşımı ne şekilde yapılıyor? Ordu Valiliği bünyesinde Kadın Erkek Eşitlik Birimi var mı?

ORDU AİLE VE SOSYAL HİZMETLER MÜDÜRLÜĞÜ'NE

Ordu Kadını Güçlendirme Derneği, 2010 yılında kurulmuş, kadına yönelik şiddetin önlenmesi, kadın ve kız çocuklarının toplumsal hayata etkin katılımının güçlendirilmesi amacıyla Ordu ili ve Karadeniz bölgesinde çalışmakta olan hak temelli bir sivil toplum kuruluşudur.

Çalışmalarımız kapsamında Ordu İlinde Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Mekanizmalarının İzlenmesi konulu bir çalışma yürütmekteyiz. Yapacağımız bu izleme çalışması, kadınların 6284 Nolu kanun kapsamında şiddetle mücadele mekanizmalarından aldıkları destek, destek mekanizmalarına katılım, erişilebilirlik, toplumsal cinsiyet temelli/kadınlara yönelik şiddetin önlenmesi, göçün etkileri, bakım hizmetleri, kadın sağlığı, çevreye erişim, belediye yapılanması ve şiddetle mücadele mekanizmalarına başvuru yapmış kadınların tecrübeleri alt başlıkları altında belirlenen sorulara cevap aranması yoluyla gerçekleştirilecektir.

6284 sayılı Kanun; ırk, renk, cinsiyet, tabiiyet, dil, din, statü, medeni hal, engel durumu, hastalık gibi herhangi bir ayırım gözetmeden şiddete uğrayan veya uğrama tehlikesi bulunan tüm kadınlar, çocuklar, diğer aile bireyleri ve tek taraflı ısrarlı takip mağdurlarını korumayı amaçlamaktadır. Kanun ile korunan kişiler hakkında alınabilecek koruyucu tedbirler ile şiddet uygulayan ve uygulama ihtimali bulunan kişiler hakkında alınabilecek önleyici tedbirler ve bu tedbirlerin hangi makamlarca alınabileceği hususları ayrıntıları ile düzenlenmiştir.

Buna göre ekte belirtilen soruların cevaplarının bir kısmı kanunda belirtilen ilgili kamu kurumlarının yayınlarının incelenmesi, yapılacak görüşme ve gözlemler ile cevaplandırılacaktır. Ancak bazı soruların doğru bir şekilde cevaplanabilmesi için ilgili birimler tarafından bilgi verilmesi gerekmektedir. Bu sebeple, bilgi edinme hakkı kapsamında, ekte ilettiğimiz soruların cevaplanmasını rica ederiz.

EK-1

İlgili mevzuat kapsamında Mayıs 2022 – Mayıs 2023 tarih aralığında,

Aile Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü'ne ve bağlı kurumlara şiddete maruz bırakılması gerekçesiyle başvuru yapanların cinsiyet, yaş, engelli olup olmama ve göçmenlik durumuna göre dağılımı nedir?

Aile Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü'ne bilgi almak için başvuranların cinsiyet, yaş, engelli olup olmama ve göçmenlik durumuna göre dağılımı nedir?

Aile Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü 'ne bağlı tüm birimlerde meslek gruplarına dağılımı ile kaç personel çalışmaktadır?

Aile Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü'nde çalışanlara Toplumsal Cinsiyet, İnsan hakları ve ayrımcılık konularında eğitim verildi mi? Verildi ise Toplumsal Cinsiyet, İnsan hakları ve ayrımcılık konularındaki eğitimleri alan personelin yaş, cinsiyet, meslek, işyeri unvanına ilişkin dağılımları nedir? Yukarıda sayılan başlıklar dışında eğitim, atölye vb. bir çalışma yapıldı mı? Bu eğitimlere katılan personelin yaş ve cinsiyet dağılımı nedir?

Aile Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü'ne başvuran kadınların başvuru kanalları dağılımı nedir? (183, bireysel başvuru, emniyet, jandarma)

Aile Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü tarafından şiddet faillerine yönelik bir program var mı? Var ise bu program hangi kurum ya da kuruluşlar tarafından yürütülmektedir?

Aile Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü'ne yapılan başvuruların raporlama sistemi cinsiyet kimliği, mültecilik, engellilik, çocuk yaşta, erken ve zorla evlilik vb. bilgilerini içeriyor mu? Aile Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü'ne ait Flört şiddeti, dijital şiddet, çocuk yaşta-erken-zorla evlilikler, iş yerinde şiddet ve ayrımcılık konularında politika metni var mı?

Aile Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü tarafından Psiko-sosyal danışmanlık yönlendirmelerinin takibinin yapılıyor mu?

Aile Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü'ne bağlı Şiddet Önleme Merkezi kentin her yerinden ulaşılabilir bir konumda mı? 7/24 hizmet sunuyor mu? Ücretsiz ulaşım olanağı var mı?

Engelli erişilebilirlik sertifikası var mı? Seks işçisi-mülteci- LGBTİ+-Türkçe konuşamayanlar için özel düzenlemeler ve Farklı dillerde-işaret dilinde çevirmen desteği bulunuyor mu?

Aile Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü'ne bağlı sığınma evi ve ilk adım birimi sayısı nedir?

KADES uygulaması ve Aile Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü Alo 183 hattı 7/24 ulaşılabilir durumda mı? Bu hizmetler farklı dillerde hizmet sunuyor mu? Ayrıca işitme ve görme engelli bireyler için özel bir hizmet sunuluyor mu?

Aile Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü ile Belediyelere bağlı kuruluşların ve ilgili sivil toplum kuruluşları ile koordineli bir çalışması mevcut mu?

ORDU İL EMNİYET MÜDÜRLÜĞÜ'NE

Ordu Kadını Güçlendirme Derneği, 2010 yılında kurulmuş, kadına yönelik şiddetin önlenmesi, kadın ve kız çocuklarının toplumsal hayata etkin katılımının güçlendirilmesi amacıyla Ordu ili ve Karadeniz bölgesinde çalışmakta olan hak temelli bir sivil toplum kuruluşudur.

Çalışmalarımız kapsamında Ordu İlinde Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Mekanizmalarının İzlenmesi konulu bir çalışma yürütmekteyiz. Yapacağımız bu izleme çalışması, kadınların 6284 Nolu kanun kapsamında şiddetle mücadele mekanizmalarından aldıkları destek, destek mekanizmalarına katılım, erişilebilirlik, toplumsal cinsiyet temelli/kadınlara yönelik şiddetin önlenmesi, göçün etkileri, bakım hizmetleri, kadın sağlığı, çevreye erişim, belediye yapılanması ve şiddetle mücadele mekanizmalarına başvuru yapmış kadınların tecrübeleri alt başlıkları altında belirlenen sorulara cevap aranması yoluyla gerçekleştirilecektir.

6284 sayılı Kanun; ırk, renk, cinsiyet, tabiiyet, dil, din, statü, medeni hal, engel durumu, hastalık gibi herhangi bir ayırım gözetmeden şiddete uğrayan veya uğrama tehlikesi bulunan tüm kadınlar, çocuklar, diğer aile bireyleri ve tek taraflı ısrarlı takip mağdurlarını korumayı amaçlamaktadır. Kanun ile korunan kişiler hakkında alınabilecek koruyucu tedbirler ile şiddet uygulayan ve uygulama ihtimali bulunan kişiler hakkında alınabilecek önleyici tedbirler ve bu tedbirlerin hangi makamlarca alınabileceği hususları ayrıntıları ile düzenlenmiştir.

Buna göre ekte belirtilen soruların cevaplarının bir kısmı kanunda belirtilen ilgili kamu kurumlarının yayınlarının incelenmesi, yapılacak görüşme ve gözlemler ile cevaplandırılacaktır. Ancak bazı soruların doğru bir şekilde cevaplanabilmesi için ilgili birimler tarafından bilgi verilmesi gerekmektedir. Bu sebeple, bilgi edinme hakkı kapsamında, ekte iletmiş olduğumuz soruların cevaplanmasını rica ederiz.

EK-1

İlgili mevzuat kapsamında Mayıs 2022 – Mayıs 2023 tarih aralığında,

Ordu İl Emniyet Müdürlüğü bünyesinde kadına yönelik şiddetle mücadele, cinsel şiddetle mücadele birimleri bulunuyor mu?

Ordu İl Emniyet Müdürlüğü bünyesinde kadına yönelik şiddet vakalarına müdahale edebilecek donanımda eğitilmiş personel bulunuyor mu?

Ordu İl Emniyet Müdürlüğü bünyesinde Cinsel şiddet vakalarında kullanılacak delil kiti mevcut mu?

Ordu İl Emniyet Müdürlüğü'ne son 12 ay içinde, kadına yönelik şiddete maruz kalmış kişi sayısı nedir? (Başvuru oranı- yaş, engellilik, cinsiyet kimliği, mültecilik durumuna göre.)

Ordu İl Emniyet Müdürlüğü bünyesinde kadına yönelik şiddetle mücadele üzerine araştırılmış bir veri toplama, izleme ve bilgi paylaşım sistemi mevcut mu?

Ordu İl Emniyet Müdürlüğü bünyesinde çalışan personel kadına yönelik şiddetle özelinde bir eğitim aldı mı?

Ordu İl Emniyet Müdürlüğü Aile İçi Şiddetle Mücadele Şube Müdürlüğü, İl Jandarma Komutanlığı Kadın Çocuk Kısım Amirliği kuruluşlarında doğrudan şiddetle mücadele alanında hizmet veren personele yönelik travma altındaki çocuklarla çalışma konusunda eğitim materyalleri bulunuyor mu?

112, 155 hatları ve KADES uygulaması 7/24 hizmet sunuyor mu? Bu hat ve uygulamalarda farklı dillerde ve görme engellilere özel bir hizmet var mı? Ayrıca işaret dili ile hizmet sunuluyor mu?

ORDU İL JANDARMA KOMUTANLIĞI'NA

Ordu Kadını Güçlendirme Derneği, 2010 yılında kurulmuş, kadına yönelik şiddetin önlenmesi, kadın ve kız çocuklarının toplumsal hayata etkin katılımının güçlendirilmesi amacıyla Ordu ili ve Karadeniz bölgesinde çalışmakta olan hak temelli bir sivil toplum kuruluşudur.

Çalışmalarımız kapsamında Ordu İlinde Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Mekanizmalarının İzlenmesi konulu bir çalışma yürütmekteyiz. Yapacağımız bu izleme çalışması, kadınların 6284 Nolu kanun kapsamında şiddetle mücadele mekanizmalarından aldıkları destek, destek mekanizmalarına katılım, erişilebilirlik, toplumsal cinsiyet temelli/kadınlara yönelik şiddetin önlenmesi, göçün etkileri, bakım hizmetleri, kadın sağlığı, çevreye erişim, belediye yapılanması ve şiddetle mücadele mekanizmalarına başvuru yapmış kadınların tecrübeleri alt başlıkları altında belirlenen sorulara cevap aranması yoluyla gerçekleştirilecektir.

6284 sayılı Kanun; ırk, renk, cinsiyet, tabiiyet, dil, din, statü, medeni hal, engel durumu, hastalık gibi herhangi bir ayırım gözetmeden şiddete uğrayan veya uğrama tehlikesi bulunan tüm kadınlar, çocuklar, diğer aile bireyleri ve tek taraflı ısrarlı takip mağdurlarını korumayı amaçlamaktadır. Kanun ile korunan kişiler hakkında alınabilecek koruyucu tedbirler ile şiddet uygulayan ve uygulama ihtimali bulunan kişiler hakkında alınabilecek önleyici tedbirler ve bu tedbirlerin hangi makamlarca alınabileceği hususları ayrıntıları ile düzenlenmiştir.

Buna göre ekte belirtilen soruların cevaplarının bir kısmı kanunda belirtilen ilgili kamu kurumlarının yayınlarının incelenmesi, yapılacak görüşme ve gözlemler ile cevaplandırılacaktır. Ancak bazı soruların doğru bir şekilde cevaplanabilmesi için ilgili birimler tarafından bilgi verilmesi gerekmektedir. Bu sebeple, bilgi edinme hakkı kapsamında, ekte iletmiş olduğumuz soruların cevaplanmasını rica ederiz.

EK-1

İlgili mevzuat kapsamında Mayıs 2022 – Mayıs 2023 tarih aralığında,

Ordu İl Jandarma Komutanlığı bünyesinde kadına yönelik şiddetle mücadele, cinsel şiddetle mücadele birimleri bulunuyor mu?

Ordu İl Jandarma Komutanlığı bünyesinde kadına yönelik şiddet vakalarına müdahale edebilecek donanımda eğitilmiş personel bulunuyor mu?

Ordu İl Jandarma Komutanlığı bünyesinde Cinsel şiddet vakalarında kullanılacak delil kiti mevcut mu?

Ordu İl Jandarma Komutanlığı'na son 12 ay içinde, kadına yönelik şiddete maruz kalmış kişi sayısı nedir? (Başvuru oranı- yaş, engellilik, cinsiyet kimliği, mültecilik durumuna göre.)

Ordu İl Jandarma Komutanlığı bünyesinde kadına yönelik şiddetle mücadele üzerine ayrıştırmış bir veri toplama, izleme ve bilgi paylaşım sistemi mevcut mu?

Ordu İl Jandarma Komutanlığı bünyesinde çalışan personel kadına yönelik şiddetle özelinde bir eğitim aldı mı?

Ordu İl Jandarma Komutanlığı Kadın Çocuk Kısım Amirliği kuruluşlarında doğrudan şiddetle mücadele alanında hizmet veren personele yönelik travma altındaki çocuklarla çalışma konusunda eğitim materyalleri bulunuyor mu?

112, 156 hatları ve KADES uygulaması 7/24 hizmet sunuyor mu? Bu hat ve uygulamalarda farklı dillerde ve görme engellilere özel bir hizmet var mı? Ayrıca işaret dili ile hizmet sunuluyor mu?

ORDU İL GÖÇ İDARESİ MÜDÜRLÜĞÜ'NE

Ordu Kadını Güçlendirme Derneği, 2010 yılında kurulmuş, kadına yönelik şiddetin önlenmesi, kadın ve kız çocuklarının toplumsal hayata etkin katılımının güçlendirilmesi amacıyla Ordu ili ve Karadeniz bölgesinde çalışmakta olan hak temelli bir sivil toplum kuruluşudur.

Çalışmalarımız kapsamında Ordu İlinde Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Mekanizmalarının İzlenmesi konulu bir çalışma yürütmekteyiz. Yapacağımız bu izleme çalışması, kadınların 6284 Nolu kanun kapsamında şiddetle mücadele mekanizmalarından aldıkları destek, destek mekanizmalarına katılım, erişilebilirlik, toplumsal cinsiyet temelli/kadınlara yönelik şiddetin önlenmesi, göçün etkileri, bakım hizmetleri, kadın sağlığı, çevreye erişim, belediye yapılanması ve şiddetle mücadele mekanizmalarına başvuru yapmış kadınların tecrübeleri alt başlıkları altında belirlenen sorulara cevap aranması yoluyla gerçekleştirilecektir.

6284 sayılı Kanun; ırk, renk, cinsiyet, tabiiyet, dil, din, statü, medeni hal, engel durumu, hastalık gibi herhangi bir ayırım gözetmeden şiddete uğrayan veya uğrama tehlikesi bulunan tüm kadınlar, çocuklar, diğer aile bireyleri ve tek taraflı ısrarlı takip mağdurlarını korumayı amaçlamaktadır. Kanun ile korunan kişiler hakkında alınabilecek koruyucu tedbirler ile şiddet uygulayan ve uygulama ihtimali bulunan kişiler hakkında alınabilecek önleyici tedbirler ve bu tedbirlerin hangi makamlarca alınabileceği hususları ayrıntıları ile düzenlenmiştir.

Buna göre ekte belirtilen soruların cevaplarının bir kısmı kanunda belirtilen ilgili kamu kurumlarının yayınlarının incelenmesi, yapılacak görüşme ve gözlemler ile cevaplandırılacaktır. Ancak bazı soruların doğru bir şekilde cevaplanabilmesi için ilgili birimler tarafından bilgi verilmesi gerekmektedir. Bu sebeple, bilgi edinme hakkı kapsamında, ekte iletmiş olduğumuz soruların cevaplanmasını rica ederiz.

EK-1

İlgili mevzuat kapsamında Mayıs 2022 – Mayıs 2023 tarih aralığında,

Ordu İl Göç İdaresi Müdürlüğü bünyesinde kadına yönelik şiddetle mücadele, cinsel şiddetle mücadele birimleri bulunuyor mu?

Ordu İl Göç İdaresi Müdürlüğü'ne son 12 ay içinde, kadına yönelik şiddete maruz kalmış kişi sayısı nedir? (Başvuru oranı- yaş, engellilik, cinsiyet kimliği, mültecilik durumuna göre.)

Ordu İl Göç İdaresi Müdürlüğü bünyesinde kadına yönelik şiddetle mücadele üzerine ayrıştırılmış bir veri toplama, izleme ve bilgi paylaşım sistemi mevcut mu?

Ordu İl Göç İdaresi Müdürlüğü bünyesinde 7/24 hizmet sunan bir hat ya da hizmet bulunuyor mu?

Ordu Valiliği bünyesinde kurulmuş olan kurul ve komisyonlarda Ordu İl Göç İdaresi tarafından bir temsilci bulunuyor mu?

Ordu İl Göç İdaresi Müdürlüğü Ordu Barosu veya Sivil Toplum Kuruluşları ile koordineli bir çalışma yürütüyor mu?

Ordu İl Göç İdaresi Müdürlüğü'ne başvuru yapmış mülteci, sığınmacı ve geçici koruma statüsündeki sığınması sayısı nedir? (ülke, milliyet, cinsiyet, engellilik ve yaş dağılımına göre)

ALTINORDU İLÇE SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ'NE

Ordu Kadını Güçlendirme Derneği, 2010 yılında kurulmuş, kadına yönelik şiddetin önlenmesi, kadın ve kız çocuklarının toplumsal hayata etkin katılımının güçlendirilmesi amacıyla Ordu ili ve Karadeniz bölgesinde çalışmakta olan hak temelli bir sivil toplum kuruluşudur.

Çalışmalarımız kapsamında Ordu İlinde Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Mekanizmalarının İzlenmesi konulu bir çalışma yürütmekteyiz. Yapacağımız bu izleme çalışması, kadınların 6284 Nolu kanun kapsamında şiddetle mücadele mekanizmalarından aldıkları destek, destek mekanizmalarına katılım, erişilebilirlik, toplumsal cinsiyet temelli/kadınlara yönelik şiddetin önlenmesi, göçün etkileri, bakım hizmetleri, kadın sağlığı, çevreye erişim, belediye yapılanması ve şiddetle mücadele mekanizmalarına başvuru yapmış kadınların tecrübeleri alt başlıkları altında belirlenen sorulara cevap aranması yoluyla gerçekleştirilecektir.

6284 sayılı Kanun; ırk, renk, cinsiyet, tabiiyet, dil, din, statü, medeni hal, engel durumu, hastalık gibi herhangi bir ayırım gözetmeden şiddete uğrayan veya uğrama tehlikesi bulunan tüm kadınlar, çocuklar, diğer aile bireyleri ve tek taraflı ısrarlı takip mağdurlarını korumayı amaçlamaktadır. Kanun ile korunan kişiler hakkında alınabilecek koruyucu tedbirler ile şiddet uygulayan ve uygulama ihtimali bulunan kişiler hakkında alınabilecek önleyici tedbirler ve bu tedbirlerin hangi makamlarca alınabileceği hususları ayrıntıları ile düzenlenmiştir.

Buna göre ekte belirtilen soruların cevaplarının bir kısmı kanunda belirtilen ilgili kamu kurumlarının yayınlarının incelenmesi, yapılacak görüşme ve gözlemler ile cevaplandırılacaktır. Ancak bazı soruların doğru bir şekilde cevaplanabilmesi için ilgili birimler tarafından bilgi verilmesi gerekmektedir. Bu sebeple, bilgi edinme hakkı kapsamında, ekte ilettiğimiz soruların cevaplanmasını rica ederiz.

EK-1

İlgili mevzuat kapsamında Mayıs 2022 – Mayıs 2023 tarih aralığında,

Ordu İl Sağlık Müdürlüğü bünyesinde Cinsel şiddet kriz merkezi bulunuyor mu?

Kamu hastanelerinde cinsel şiddete maruz bırakılanlara hizmet veren 7/24 çalışan ve konu üzerine özel eğitim almış sağlık personel bulunuyor mu? Varsa personel sayısı ve aldığı özel eğitimler nelerdir?

Sağlık Bakanlığı personelinin toplumsal cinsiyet eşitliği, kadına yönelik şiddet ve cinsel şiddet, hayatta kalanlarla ve failerle görüşme yöntemleri konularında düzenli eğitim alıyor mu? Bu eğitim başlıkları dışında alınan eğitim başlıkları nelerdir?

112 acil sağlık hizmetlerinde ve ilgili hastanelerde (kamu, özel, üniversite) delil koruma ve raporlama setleri bulunuyor mu?

Son bir yıl içinde Ordu İl Sağlık Müdürlüğü tarafından hizmet veren hastane ve diğer sağlık merkezlerine yapılan kadına yönelik şiddet başvurularının sayısı nedir? (Yaş, engellilik ve mültecilik durumuna göre dağılımı)

Son bir yıl içinde Ordu İl Sağlık Müdürlüğü tarafından hizmet veren hastane ve diğer sağlık merkezlerine yapılan adolesan gebelik başvurusu nedir? (Yaş, engellilik ve mültecilik durumuna göre dağılımı)

ORDU İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ'NE

Ordu Kadını Güçlendirme Derneği, 2010 yılında kurulmuş, kadına yönelik şiddetin önlenmesi, kadın ve kız çocuklarının toplumsal hayata etkin katılımının güçlendirilmesi amacıyla Ordu ili ve Karadeniz bölgesinde çalışmakta olan hak temelli bir sivil toplum kuruluşudur.

Çalışmalarımız kapsamında Ordu İlinde Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Mekanizmalarının İzlenmesi konulu bir çalışma yürütmekteyiz. Yapacağımız bu izleme çalışması, kadınların 6284 Nolu kanun kapsamında şiddetle mücadele mekanizmalarından aldıkları destek, destek mekanizmalarına katılım, erişilebilirlik, toplumsal cinsiyet temelli/kadınlara yönelik şiddetin önlenmesi, göçün etkileri, bakım hizmetleri, kadın sağlığı, çevreye erişim, belediye yapılanması ve şiddetle mücadele mekanizmalarına başvuru yapmış kadınların tecrübeleri alt başlıkları altında belirlenen sorulara cevap aranması yoluyla gerçekleştirilecektir.

6284 sayılı Kanun; ırk, renk, cinsiyet, tabiiyet, dil, din, statü, medeni hal, engel durumu, hastalık gibi herhangi bir ayırım gözetmeden şiddete uğrayan veya uğrama tehlikesi bulunan tüm kadınlar, çocuklar, diğer aile bireyleri ve tek taraflı ısrarlı takip mağdurlarını korumayı amaçlamaktadır. Kanun ile korunan kişiler hakkında alınabilecek koruyucu tedbirler ile şiddet uygulayan ve uygulama ihtimali bulunan kişiler hakkında alınabilecek önleyici tedbirler ve bu tedbirlerin hangi makamlarca alınabileceği hususları ayrıntıları ile düzenlenmiştir.

Buna göre ekte belirtilen soruların cevaplarının bir kısmı kanunda belirtilen ilgili kamu kurumlarının yayınlarının incelenmesi, yapılacak görüşme ve gözlemler ile cevaplandırılacaktır. Ancak bazı soruların doğru bir şekilde cevaplanabilmesi için ilgili birimler tarafından bilgi verilmesi gerekmektedir. Bu sebeple, bilgi edinme hakkı kapsamında, ekte iletmış olduğumuz soruların cevaplanmasını rica ederiz.

EK-1

İlgili mevzuat kapsamında Mayıs 2022 – Mayıs 2023 tarih aralığında,

Kadına yönelik şiddet ve toplumsal cinsiyet eşitliğine yönelik sistematik bir program bulunuyor mu?

Çocuk yaşta, erken ve zorla evliliklerin engellenmesi amacıyla okullarda, velilere ve öğrencilere yönelik seminerlerin düzenleniyor mu?

İlk ve ortaöğretim okullarında eşitlik kulüpleri var mı?

Çocuklara/ergenlere yönelik farkındalık ve güçlendirme çalışmaları (istismara karşı kendini koruma, flört şiddeti çalışmaları, dijital şiddet çalışmaları, cinsel sağlık, üreme sağlığı çalışmaları, haklarının bilincinin farkındalığı) yapıyor mu?

Çocuğun cinsel istismarı konusunda okullarda öğrencilere/ebeveynlere ve öğretmenlere yönelik programlar bulunuyor mu?

Rehber öğretmenler başta olmak üzere tüm öğretmenler için cinsel istismar olaylarını tanıyabilmeleri ve doğru müdahalelerde bulunabilmeleri için eğitimler yapıyor mu?

Bildirimi kolaylaştırıcı uygulama aracı – form vb. bir çalışma bulunuyor mu?

Mevsimlik tarım işçisi ailelerin çocuklarına yönelik özel bir eğitim çalışması bulunuyor mu?

Son bir yıl içinde Ordu ilinde okul terki durumu nedir? (yaş, cinsiyet, engellilik durumuna göre dağılımı)

Ordu ilinde okula devam eden yabancı öğrenci sayısı nedir? (Yaş, cinsiyet, engellilik, mülteci, sığınmacı vb dağılımına göre)

ORDU BAROSU BAŞKANLIĞI'NA

Ordu Kadını Güçlendirme Derneği, 2010 yılında kurulmuş, kadına yönelik şiddetin önlenmesi, kadın ve kız çocuklarının toplumsal hayata etkin katılımının güçlendirilmesi amacıyla Ordu ili ve Karadeniz bölgesinde çalışmakta olan hak temelli bir sivil toplum kuruluşudur.

Çalışmalarımız kapsamında Ordu İlinde Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Mekanizmalarının İzlenmesi konulu bir çalışma yürütmekteyiz. Yapacağımız bu izleme çalışması, kadınların 6284 Nolu kanun kapsamında şiddetle mücadele mekanizmalarından aldıkları destek, destek mekanizmalarına katılım, erişilebilirlik, toplumsal cinsiyet temelli/kadınlara yönelik şiddetin önlenmesi, göçün etkileri, bakım hizmetleri, kadın sağlığı, çevreye erişim, belediye yapılanması ve şiddetle mücadele mekanizmalarına başvuru yapmış kadınların tecrübeleri alt başlıkları altında belirlenen sorulara cevap aranması yoluyla gerçekleştirilecektir.

6284 sayılı Kanun; ırk, renk, cinsiyet, tabiiyet, dil, din, statü, medeni hal, engel durumu, hastalık gibi herhangi bir ayırım gözetmeden şiddete uğrayan veya uğrama tehlikesi bulunan tüm kadınlar, çocuklar, diğer aile bireyleri ve tek taraflı ısrarlı takip mağdurlarını korumayı amaçlamaktadır. Kanun ile korunan kişiler hakkında alınabilecek koruyucu tedbirler ile şiddet uygulayan ve uygulama ihtimali bulunan kişiler hakkında alınabilecek önleyici tedbirler ve bu tedbirlerin hangi makamlarca alınabileceği hususları ayrıntıları ile düzenlenmiştir.

Buna göre ekte belirtilen soruların cevaplarının bir kısmı kanunda belirtilen ilgili kamu kurumlarının yayınlarının incelenmesi, yapılacak görüşme ve gözlemler ile cevaplandırılacaktır. Ancak bazı soruların doğru bir şekilde cevaplanabilmesi için ilgili birimler tarafından bilgi verilmesi gerekmektedir. Bu sebeple, bilgi edinme hakkı kapsamında, ekte iletmiş olduğumuz soruların cevaplanmasını rica ederiz.

EK-1

İlgili mevzuat kapsamında Mayıs 2022 – Mayıs 2023 tarih aralığında,

Kadına Yönelik Şiddetle mücadele konusunda bir politika metni bulunuyor mu?

Çocuk Koruma konusunda bir politika metni bulunuyor mu?

Avukatlara verilen eğitimlerde kadına ve çocuğa yönelik şiddet özelinde eğitimler/çalıştaylar var mı? Varsa hangi başlıklarda çalışmalar ve eğitimler yapılıyor?

Son 12 ayda adli yardım bürolarına kadına yönelik şiddet ve cinsel şiddet özelinde başvuru sayısı nedir? (yaş, cinsiyet, engellilik, mültecilik durumuna göre dağılımı)

Ordu Barosu tarafından hizmet veren 7/24 açık bir hat veya hizmet var mı? Varsa farklı dillerde ve engellilik durumuna göre hizmet sunuyor mu?

Ordu Barosuna kayıtlı avukat sayısı nedir? (yaş, engellilik ve cinsiyet dağılımına göre)

Ordu Barosu tarafından kadına yönelik şiddet ve çocuğa yönelik şiddet konularında raporlama yapılıyor mu? Yapılıyorsa bu veriler yaş, cinsiyet, engellilik, cinsel yönelim, mültecilik vb. başlıklara göre ayrıştırılıyor mu?

Ordu Barosu tarafından Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele ve Çocuğa Yönelik Şiddetle mücadele kapsamından hukukçu olmayanlara yönelik bilgilendirme ve farkındalık çalışmaları yapılıyor mu?

EK-2 Yarı Yapılandırılmış Yüz Yüze Görüşme Formu

1. Şikayet etmeye nasıl karar verdiniz?
2. Hangi kuruma şikayet ettiniz?
3. Şikayet ettiğiniz kurumda uzman bir personel var mıydı?
4. Size hangi sorular soruldu?
5. Ordu Kadını Güçlendirme Derneği ve / veya Ordu Kadın Platformu'ndan ne tür bir destek aldınız?
6. Süreç içerisinde hakların konusunda bir bilgilendirme yapıldı mı? (Dernek, kurum veya platform tarafından)
7. Seni rahatsız eden bir şey yaşadın mı? / Ne hissettin? / Süreç boyunca nasıl bir duygu hakim oldu?(yalnız hissettim., güvende hissettim. Vb.)
8. Süreç sonunda bir destek aldınız mı? (Kurumlar veya dernek, platform.)
9. Neyin farklı olmasını isterdiniz? / Bugün olsa neyi farklı yapardınız?
10. Yaşadığınız şiddet sürecini ve sonrasını kimlerle paylaştınız?